VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta paplašinātā sastāvā)

2025. gada 10. septembrī*

Vide – Orhūsas konvencija – Pieteikuma veikt iekšēju pārskatīšanu noraidīšana – Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pants – Deleģētā regula (ES) 2021/2139 – Bioenerģētikas darbības – Meža biomasa – Organisko pamatķimikāliju ražošana – Pirmējās plastmasas ražošana – Taksonomija – Prasības tehniskās pārbaudes kritērijiem – Regulas (ES) 2020/852 19. pants – Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiska sekmēšana – Regulas 2020/852 10. pants – Pārejas darbības – Kvantitatīvā robežvērtība – Pārliecinoši zinātniskie pierādījumi – Aprites cikls – Piesardzības princips – Princips "nenodarīt būtisku kaitējumu" vides mērķiem – Regulas 2020/852 17. pants – Aprites ekonomika – Ūdens un jūras resursi – Piesārņojums

Lietā T-579/22

ClientEarth AISBL, Iksele [*Ixelles*] (Beļģija), ko pārstāv *T. Johnston*, *barrister*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *G. von Rintelen*, *C. Auvret*, *G. Gattinara*, *R. Lindenthal* un *B. De Meester*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Francijas Republika, ko pārstāv *T. Stéhelin* un *B. Fodda*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja M. Ž. Kosteira [*M. J. Costeira*] (referente), tiesneši M. Kančeva [*M. Kancheva*], U. Ēbergs [*U. Öberg*], P. Zilgalvis, E. Tišī-Fislbergere [*E. Tichy-Fisslberger*],

sekretāre: S. Spiropula [*S. Spyropoulos*] administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pēc 2024. gada 21. novembra tiesas sēdes

* Tiesvedības valoda – angļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītāja *ClientEarth AISBL* lūdz atcelt Eiropas Komisijas 2022. gada 6. jūlija Lēmumu Ares(2022) 4942150, ar kuru tā noraidīja pieteikumu veikt Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2021/2139 (2021. gada 4. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādiem citiem vidiskajiem mērķiem (OV 2021, L 442, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "deleģētā regula"), iekšēju pārskatīšanu attiecībā uz atsevišķiem aspektiem saimnieciskajā darbībā, kas saistīta ar bioenerģētiku un organisko pamatķimikāliju un pirmējās plastmasas ražošanu (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītāja ir saskaņā ar Beļģijas tiesībām iedibināta bezpeļņas organizācija, kuras mērķis tostarp ir vides aizsardzība.

3 Komisija pieņēma minēto deleģēto regulu, pamatojoties it īpaši uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV 2020, L 198, 13. lpp.; turpmāk tekstā – "Taksonomijas regula") 10. panta 3. punktu un 11. panta 3. punktu.

4 Lai palīdzētu izstrādāt tehniskās pārbaudes kritērijus ar mērķi noteikt, vai saimnieciskā darbība ir vides ziņā ilgtspējīga, Komisija jau 2018. gadā izveidoja tehnisko ekspertu grupu ilgtspējīga finansējuma jautājumos. Attiecībā uz deleģēto regulu šī ekspertu grupa izstrādāja ieteikumus tostarp par tehniskās pārbaudes kritērijiem attiecībā uz saimnieciskajām darbībām, kas būtiski veicinātu abu Taksonomijas regulas 9. panta a) un b) punktā noteikto vides mērķu sasniegšanu. Šīs grupas galīgais ziņojums tika publicēts 2020. gada martā kopā ar tehnisko pielikumu.

5 Deleģētās regulas projektam tika pievienots, pirmkārt, Komisijas 2021. gada 4. jūnija dokuments SWD(2021) 2800 final, kurā ietverts minētā projekta paskaidrojuma raksts, un, otrkārt, Komisijas 2021. gada 4. jūnija dokuments SWD(2021) 152 final, ko sagatavojis Finanšu stabilitātes, finanšu pakalpojumu un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorāts tostarp sadarbībā ar Klimata politikas ģenerāldirektorātu un kurā ietverts ietekmes novērtējuma ziņojums, kam pievienoti vienpadsmit pielikumi (turpmāk tekstā – "deleģētās regulas projektam pievienotais ietekmes novērtējums").

6 2022. gada 3. februārī prasītāja iesniedza Komisijai pieteikumu veikt deleģētās regulas iekšēju pārskatīšanu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV 2006, L 264, 13. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1767 (2021. gada 6. oktobris) (OV 2021, L 356, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Orhūsas regula"), 10. panta 1. punktam. Tā būtībā apstrīdēja deleģētās

regulas tiesiskumu attiecībā uz, pirmkārt, dažu Taksonomijas regulas 19. pantā paredzēto prasību interpretāciju un piemērošanu, otrkārt, atsevišķām saimnieciskām bioenerģētikas darbībām, treškārt, organisko pamatķimikāliju ražošanu un, ceturtkārt, pirmējās plastmasas ražošanu.

7 Ar 2022. gada 6. jūlija vēstuli Komisija paziņoja prasītājai apstrīdēto lēmumu, ar kuru tā noraidīja pieteikumu veikt iekšēju pārskatīšanu.

Lietas dalībnieku prasījumi

8 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

9 Komisija, ko atbalsta Francijas Republika, lūdz Vispārējo tiesu:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

10 Prasības pamatojumam prasītāja izvirza četrus pamatus, no kuriem pirmais attiecas uz tiesību kļūdām saistībā ar Taksonomijas regulas 19. pantā noteiktajām prasībām par tehniskās pārbaudes kritērijiem, otrais – uz acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar bioenerģētikas darbībām, trešais – uz acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar organisko pamatķimikāliju ražošanu un ceturtais – uz acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar pirmējās plastmasas ražošanu.

Ievada apsvērumi par Taksonomijas regulu un deleģēto regulu

11 Taksonomijas regulas 1. panta 1. punktā ir paredzēti kritēriji, ar ko noteikt, vai kāda saimnieciskā darbība ir uzskatāma par vides ziņā ilgtspējīgu, lai konstatētu pakāpi, kādā ieguldījums ir vides ziņā ilgtspējīgs. Saskaņā ar šīs regulas 3. apsvērumu tā ir būtisks solis ceļā uz ilgtspējīgām darbībām, lai līdz 2050. gadam panāktu klimatneitrālu Eiropas Savienību.

12 Šajā nolūkā ar Taksonomijas regulu, kā izriet no tās 6. un 12. apsvēruma, tiek ieviesta vienota ilgtspējīgu darbību klasifikācijas sistēma (“taksonomija”), lai Savienības līmenī saskaņotu kritērijus, pēc kuriem nosaka, vai saimnieciskā darbība ir vides ziņā ilgtspējīga, tādējādi sniedzot ieguldītājiem un citiem saimnieciskās darbības subjektiem vienotu izpratni par ekoloģiski ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām.

13 Saskaņā ar Taksonomijas regulas 3. pantu, “lai konstatētu pakāpi, kādā ieguldījums ir vides ziņā ilgtspējīgs, saimnieciskā darbība ir uzskatāma par vides ziņā ilgtspējīgu, ja minētā saimnieciskā darbība:

a) saskaņā ar 10.–16. pantu būtiski sekmē vienu vai vairākus no 9. pantā izklāstītajiem vides mērķiem;

b) saskaņā ar 17. pantu nerada būtisku kaitējumu nevienam no 9. pantā izklāstītajiem vides mērķiem;

c) [..], un

d) atbilst tehniskās pārbaudes kritērijiem, ko Komisija izveidojusi saskaņā ar 10. panta 3. punktu [un] 11. panta 3. punktu".

14 Taksonomijas regulas 9. pantā uzskaitītie seši vides mērķi ir šādi:

"a) klimata pārmaiņu mazināšana;

b) pielāgošanās klimata pārmaiņām;

c) ilgtspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība;

d) pāreja uz aprites ekonomiku;

e) piesārņojuma novēršana un kontrole;

f) bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana."

15 Taksonomijas regulas 4. pantā paredzēts, ka dalībvalstis un Savienība piemēro 3. pantā izklāstītos kritērijus, lai noteiktu, vai saimnieciskā darbība ir uzskatāma par vides ziņā ilgtspējīgu attiecībā uz jebkādiem pasākumiem, kuros finanšu tirgus dalībniekiem vai emitentiem tiek izvirzītas prasības finanšu produktiem vai uzņēmumu obligācijām, kas tiek darīti pieejami kā vides ziņā ilgtspējīgi.

16 Taksonomijas regulas 10. panta 1. punktā ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem tiek uzskatīts, ka saimnieciskā darbība būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu.

17 Taksonomijas regulas 2. panta 5. punktā "klimata pārmaiņu mazināšana" ir definēta kā "process, kurā globālās vidējās temperatūras pieaugums tiek ierobežots krietni zem 2°C atzīmes un kurā tiecas temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5°C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, kā noteikts Parīzes nolīgumā [par klimata pārmaiņām, kas apstiprināts 2015. gada 12. decembrī]".

18 Taksonomijas regulas 10. panta 2. punktā ir paredzēti nosacījumi, kas piemērojami saimnieciskajām darbībām, kurām tehnoloģiju ziņā un ekonomiski nav iespējams ieviest mazoglekļa alternatīvu, proti, tā sauktajām "pārejas" darbībām saskaņā ar šīs regulas 19. panta 1. punkta h) apakšpunkta ii) punktu.

19 Taksonomijas regulas 10. panta 3. punktā noteikts, ka Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 23. pantu ar mērķi:

"a) papildināt šā panta 1. un 2. punktu, izveidojot tehniskās pārbaudes kritērijus, ar ko nosaka apstākļus, kādos konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu; un

b) papildināt 17. pantu, katram attiecīgajam vides mērķim izveidojot tehniskās pārbaudes kritērijus, ar ko nosaka, vai saimnieciskā darbība, kurai, ievērojot šā punkta a) apakšpunktu, ir izveidoti tehniskās pārbaudes kritēriji, rada būtisku kaitējumu vienam vai vairākiem no minētajiem mērķiem."

20 Taksonomijas regulas 11. panta 1. punktā noteikts, ka saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām, ja minētā darbība:

"a) ietver pielāgošanās risinājumus, kas vai nu būtiski mazina pašreizējā vai gaidāmā nākotnes klimata nelabvēlīgas ietekmes risku minētajai saimnieciskajai darbībai, vai būtiski mazina minēto nelabvēlīgo ietekmi, nepalielinot nelabvēlīgas ietekmes risku iedzīvotājiem, dabai vai aktīviem; vai

b) nodrošina pielāgošanās risinājumus, kas līdztekus tam, ka tie atbilst 16. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, būtiski sekmē pašreizējā vai gaidāmā nākotnes klimata nelabvēlīgas ietekmes riska novēršanu vai mazināšanu iedzīvotājiem, dabai vai aktīviem, nepalielinot nelabvēlīgas ietekmes risku citiem iedzīvotājiem, dabai vai aktīviem."

21 Taksonomijas regulas 11. panta 3. punktā noteikts, ka Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 23. pantu ar mērķi:

"a) papildināt šā panta 1. un 2. punktu, izveidojot tehniskās pārbaudes kritērijus, ar ko nosaka apstākļus, kādos konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām; un

b) papildināt 17. pantu, katram attiecīgajam vides mērķim izveidojot tehniskās pārbaudes kritērijus, ar ko nosaka, vai saimnieciskā darbība, kurai, ievērojot šā punkta a) apakšpunktu, ir izveidoti tehniskās pārbaudes kritēriji, rada būtisku kaitējumu vienam vai vairākiem no minētajiem mērķiem."

22 Taksonomijas regulas 17. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Šīs regulas 3. panta b) punkta nolūkos, ņemot vērā saimnieciskās darbības radīto produktu un pakalpojumu aprites ciklu, tostarp atziņas, kas gūtas no esošiem aprites cikla izvērtējumiem, uzskata, ka minētā saimnieciskā darbība būtisku kaitē:

a) klimata pārmaiņu mazināšanai, ja minētās darbības rezultātā rodas ievērojamas siltumnīcefekta gāzu emisijas;

b) spējai pielāgoties klimata pārmaiņām, ja minētās darbības rezultātā rodas vēl nelabvēlīgāka ietekme uz pašreizējo klimatu un gaidāmo nākotnes klimatu, uz pašu darbību vai uz iedzīvotājiem, dabu vai aktīviem;

c) ilgtspējīgai ūdens un jūras resursu izmantošanai un aizsardzībai, ja minētā darbība kaitē:
   i) ūdensobjektu labam stāvoklim vai to labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus; vai
   ii) jūras ūdeņu labam vides stāvoklim;

d) aprites ekonomikai, tostarp atkritumu rašanās novēršanai un reciklēšanai, ja:
   i) minētās darbības rezultātā vienā vai vairākos produktu aprites cikla posmos rodas būtiski efektivitātes trūkumi materiālu izmantošanā vai tādu dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošanā kā neatjaunojami energoresursi, izejvielas, ūdens un zeme, tostarp produktu ilgizturības, remontējamības, modernizējamības, atkārtotas lietojamības vai reciklējamības ziņā;

ii) minētās darbības rezultātā būtiski palielinās atkritumu rašanās, sadedzināšana vai apglabāšana, izņemot nepārstrādājamu bīstamo atkritumu sadedzināšanu; vai
iii) atkritumu ilgtermiņa apglabāšana var radīt būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi;

e) piesārņojuma novēršanai un kontrolei, ja minētās darbības rezultātā būtiski palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē salīdzinājumā ar situāciju pirms darbības sākšanas; vai

f) bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzībai un atjaunošanai, ja minētā darbība:
i) būtiski kaitē ekosistēmu labam stāvoklim un izturētspējai; vai
ii) kaitē dzīvotņu un sugu, tostarp Savienības nozīmes dzīvotņu un sugu, aizsardzības statusam."

23 Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktā paredzēts, ka tehniskās pārbaudes kritēriji, kas izveidoti, ievērojot it īpaši minētās regulas 10. panta 3. punktu:

"a) nosaka, kāds potenciālais devums konkrētajam vides mērķim var būt visatbilstošākais, vienlaikus ievērojot tehnoloģiskās neitralitātes principu, ņemot vērā gan attiecīgās saimnieciskās darbības īstermiņa, gan ilgtermiņa ietekmi;

b) precizē minimālās prasības, kas ir jāievēro, lai izvairītos no būtiska kaitējuma jebkuram no attiecīgajiem vides mērķiem, ņemot vērā gan attiecīgās saimnieciskās darbības īstermiņa, gan ilgtermiņa ietekmi;

c) ir kvantitatīvi un pēc iespējas satur robežvērtības, bet citādi ir kvalitatīvi;

d) attiecīgā gadījumā balstās uz Savienības marķēšanas un sertifikācijas shēmām, Savienības metodiku vides pēdas nospieduma novērtēšanai un Savienības statistiskās klasifikācijas sistēmām un ņem vērā jebkādus attiecīgos spēkā esošos Savienības tiesību aktus;

e) pēc iespējas izmanto ilgtspējas rādītājus, kā minēts Regulas (ES) 2019/2088 4. panta 6. punktā;

f) balstās uz pārliecinošiem zinātniskiem pierādījumiem un LESD 191. pantā nostiprināto piesardzības principu;

g) ņem vērā aprites ciklu, tostarp atziņas, kas gūtas no esošiem aprites cikla izvērtējumiem, apsverot gan pašas saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, gan minētās saimnieciskās darbības radīto produktu un pakalpojumu ietekmi uz vidi, jo īpaši apsverot minēto produktu un pakalpojumu ražošanu, izmantošanu un aprites cikla beigas;

h) ņem vērā saimnieciskās darbības raksturu un mērogu, tostarp:
i) vai tā ir veicinoša darbība, kā minēts 16. pantā, vai
ii) vai tā ir pārejas darbība, kā minēts 10. panta 2. punktā;

i) ņem vērā pārejas uz ilgtspējīgāku ekonomiku iespējamo ietekmi uz tirgu, tostarp risku, ka daži aktīvi šādas pārejas dēļ kļūst par balasta aktīviem, kā arī risku radīt nekonsekventus stimulus ilgtspējīgu ieguldījumu veikšanai;

j) lai izvairītos no konkurences izkropļošanas tirgū – aptver visas attiecīgās saimnieciskās darbības kādā konkrētā nozarē un nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret minētajām darbībām, ja tās vienādi sekmē šīs regulas 9. pantā izklāstītos vides mērķus; un

k) ir viegli izmantojami un ir noteikti tā, lai atvieglotu to izpildes pārbaudi [..]."

24 Deleģētā regula tika pieņemta, pamatojoties tostarp uz Taksonomijas regulas 10. panta 3. punktu un 11. panta 3. punktu (skat. šī sprieduma 3. punktu).

25 Deleģētās regulas 1. pantā paredzēts, ka tehniskās pārbaudes kritēriji, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, un to, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vides mērķiem, ir noteikti šīs regulas I pielikumā. Saskaņā ar deleģētās regulas 2. pantu tehniskās pārbaudes kritēriji, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām, un to, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vides mērķiem, ir noteikti šīs pašas regulas II pielikumā.

26 Deleģētās regulas I un II pielikumā ir precizēti tehniskās pārbaudes kritēriji katrai saimnieciskajai darbībai, uz kuru attiecas minētā regula, jo īpaši 3.14. punktā par organisko pamatķimikāliju ražošanu un 3.17. punktā par pirmējās plastmasas ražošanu.

Ievada apsvērumi par pieteikumu veikt iekšēju pārskatīšanu un par Vispārējās tiesas kontroles apjomu

27 Saskaņā ar Orhūsas regulas 10. panta 1. punktu jebkura nevalstiska organizācija (NVO), kas atbilst šīs regulas 11. pantā noteiktajiem kritērijiem, ir tiesīga Savienības iestādei vai struktūrai, kas saskaņā ar tiesību aktiem vides jomā ir pieņēmusi administratīvu aktu, iesniegt pieteikumu par iekšēju pārskatīšanu.

28 Iekšējās pārskatīšanas sistēmai ir raksturīgi, ka pārskatīšanas pieteikuma iesniedzējs norāda konkrētus un precīzus iemeslus, kas var likt apšaubīt vērtējumus, uz kuriem balstīts administratīvais akts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 12. septembris, *TestBioTech* u.c./Komisija, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 68. punkts). Līdz ar to šādam pārskatīšanas pieteikuma iesniedzējam ir jānorāda būtiski faktiskie apstākļi vai juridiskie argumenti, kas var pamatot ticamas šaubas, proti, būtiskas šaubas par Savienības iestādes vai struktūras attiecīgajā tiesību aktā veikto vērtējumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 12. septembris, *TestBioTech* u.c./Komisija, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 69. punkts, un 2021. gada 6. oktobris, *ClientEarth*/Komisija, C-458/19 P, EU:C:2021:802, 60. punkts).

29 Tātad pieteikums veikt administratīva akta iekšēju pārskatīšanu ir vērsts uz to, lai konstatētu apgalvoto prettiesiskumu vai attiecīgā akta pamatotības neesību. Pēc tam prasītājs par lēmumu, ar kuru kā nepamatots noraidīts pieteikums veikt iekšēju pārskatīšanu, saskaņā ar Orhūsas regulas 12. pantu, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 10. pantu, var vērsties Savienības tiesā, ceļot prasību sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procesuālu pārkāpumu, Līgumu vai jebkuru tiesību normu, kas saistītas ar to piemērošanu, pārkāpumu vai pilnvaru nepareizu izmantošanu (spriedums, 2019. gada 12. septembris, *TestBioTech* u.c./Komisija (C-82/17 P, EU:C:2019:719, 38. punkts).

30 Principā lēmuma, ar kuru noraidīts iekšējās pārskatīšanas pieteikums, kontroles tiesā apjoms neatšķiras no administratīvā akta, par kuru ir iesniegts minētais pieteikums, kontroles tiesā apjoma, ja šis akts būtu jāpārsūdz tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. decembris, *TestBioTech* u.c./Komisija T-177/13, nav publicēts, EU:T:2016:736, 76. un 81. punkts).

31 Saskaņā ar judikatūru, ja Savienības iestādei jāveic sarežģīti vērtējumi, piemēram, tehniskās pārbaudes kritēriju izstrādes pamatā esoši vērtējumi, lai noteiktu, vai saimnieciskā darbība ir ilgtspējīga no vides viedokļa, tai ir plaša novērtējuma brīvība (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 11. maijs, *Dyson*/Komisija, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 53. punkts un tajā minētā judikatūra). Šādā gadījumā kontrole tiesā, kas Savienības tiesai jāveic attiecībā uz tāda lēmuma kā apstrīdētais lēmums motīvu pamatotību, nedrīkst tai likt aizstāt Komisijas vērtējumu ar savējo, bet tās mērķis ir pārliecināties, ka šis lēmums nav balstīts uz saturiski nepareiziem faktiem un vai tajā nav pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā vai pilnvaru nepareiza izmantošana (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2023. gada 4. maijs, ECB/*Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības tiesai ir jāpārbauda ne vien iesniegto pierādījumu saturiskā pareizība, ticamība un konsekvence, bet arī tas, vai šie pierādījumi veido visu atbilstošo datu kopumu, kas jāņem vērā, lai izvērtētu sarežģītu situāciju, un vai tie ir tādi, ar kuriem var pamatot no tiem izdarītos secinājumus (skat. spriedumu, 2023. gada 4. maijs, ECB/*Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 56. punkts un tajā minētā judikatūra). Ja iestādei ir plaša novērtējuma brīvība, būtiska nozīme ir procesuālo garantiju ievērošanai, tostarp tās pienākumam rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus atbilstošos attiecīgās situācijas elementus (skat. spriedumu, 2023. gada 4. maijs, ECB/*Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Lai pierādītu, ka iestāde ir pieļāvusi tādu acīmredzamu kļūdu sarežģītu faktu vērtējumā, kas var pamatot tās pieņemtā tiesību akta atcelšanu, pierādījumiem šāda apgalvojuma pamatojumam ir jābūt pietiekamiem, lai atspēkotu šajā aktā veiktā faktu vērtējuma ticamību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 14. jūnijs, Francija/Padome, C-223/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:442, 39. punkts, un 2020. gada 7. maijs, *BTB Holding Investments* un *Duferco Participations Holding* /Komisija, C-148/19 P, EU:C:2020:354, 74. punkts).

34 Prasītājas izvirzītie pamati jāizvērtē šo apsvērumu gaismā.

Par pirmo pamatu – tiesību kļūdām saistībā ar Taksonomijas regulas 19. pantā noteiktajām prasībām attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem

35 Prasītāja formāli apgalvo, ka "Komisijai nebija pilnvaru pieņemt deleģēto regulu, jo [tā] nav ņēmusi vērā [Taksonomijas regulas] būtiskos elementus". Tomēr, kā izriet no prasības pieteikuma un prasītājas atbildes uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu tiesas sēdē, tās argumenti attiecas nevis uz kompetences neesību šī vārda tiešā nozīmē, bet gan uz tiesību kļūdām, ko Komisija esot pieļāvusi, interpretējot Taksonomijas regulas 19. pantā tehniskās pārbaudes kritērijiem piemērojamās prasības.

36 Līdz ar to šis pamats jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz tiesību kļūdām saistībā ar Taksonomijas regulas 19. pantā noteiktajām prasībām attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem.

37 Šis pamats sastāv no četrām daļām, proti:

– pirmā daļa attiecas uz jēdzienu "pārliecinoši zinātniskie pierādījumi", kas minēts Taksonomijas noteikumu 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā;

– otrā daļa attiecas uz šīs regulas 19. panta 1. punktā minēto tehniskās pārbaudes kritēriju prasību līdzsvarošanu;

– trešā daļa attiecas uz kļūdainu pieņēmumu, ka spēkā esošie ES tiesību akti atbilst taksonomijas prasībām; un

– ceturtā daļa attiecas uz pienākumu ņemt vērā aprites ciklu organisko pamatķimikāliju un pirmējās plastmasas ražošanā.

Par pirmā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā minēto jēdzienu "pārliecinoši zinātniskie pierādījumi" un uz piesardzības principa piemērošanu

38 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 1. punktā un 2.1. punkta a) un b) apakšpunktā, pirmkārt, Komisija ir kļūdaini interpretējusi Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā minēto jēdzienu "pārliecinoši zinātniskie pierādījumi" kā tādu, kas atbilst "zinātniskiem pierādījumiem, kuri ļauj izdarīt secinājumus", tā vietā, lai tas atbilstu "labākajiem pieejamajiem pierādījumiem" vai "jaunākajiem un uzticamākajiem zinātniskajiem pierādījumiem", kas mazinot šī kritērija prasību, otrkārt, tā nav atzinusi tādu darbību "iesīkstes" risku, kuras galu galā būtiski nesekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, treškārt, tā kļūdaini aizstāvēja, ka tai ir tiesības neņemt vērā labākos un jaunākos zinātniskos pierādījumus, pamatojoties uz to, ka deleģētā regula tika pastāvīgi atjaunināta, kā arī, ka tā varēja uzskatīt, ka tās interpretācijai ir nepieciešama "epistēmiska pārliecība", un, ceturtkārt, tā esot kļūdaini piemērojusi piesardzības principu.

39 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

40 Saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktu tehniskās pārbaudes kritēriji "balstās uz pārliecinošiem zinātniskiem pierādījumiem un uz [LESD] 191. pantā noteikto piesardzības principu".

41 Šajā lietā Komisija apstrīdētā lēmuma II pielikuma 1. punktā uzskatīja, ka prasītāja nav izvirzījusi jautājumu par jēdziena "pārliecinoši zinātniski pierādījumi" tvērumu kā autonomu pamatu pieteikuma veikt iekšēju pārskatīšanu pamatojumam, bet tikai kā ievada apsvērumu. Turklāt tā būtībā uzskatīja, ka frāze "pārliecinoši zinātniski pierādījumi" burtiskā nozīme attiecas uz zinātniskiem pierādījumiem, kas nav "nepārliecinoši", proti, uz zinātniskiem pierādījumiem, kas "ļauj izdarīt secinājumus". Tāpat tā uzskatīja, ka prasītājas aizstāvētā interpretācija, šķiet, prasa zinātniskus pierādījumus, kurus neapšaubāmi ir akceptējusi visa zinātnieku kopiena, kas būtu pretrunā pašai zinātniski pamatotu zināšanu būtībai.

42 Tā kā saistībā ar šo [prasības pamata] daļu prasītāja kritizē Komisijas sniegto jēdziena "pārliecinoši zinātniski pierādījumi" interpretāciju un it īpaši apgalvo, ka Komisija nav ņēmusi vērā "labākos pieejamos pierādījumus" vai "jaunākos un uzticamākos zinātniskos pierādījumus", tā nepaskaidro, kādā veidā šī interpretācija izraisītu apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu. Tā nemin nevienu zinātnisku elementu, uz ko būtu balstīts šis lēmums un kas būtu ļāvis izdarīt secinājumu,

bet nav ne nesens, ne ticams. Turklāt tā nav identificējusi nevienu "jaunāku" vai "ticamāku" zinātnisko pierādījumu, kas netika ņemta vērā minētajā lēmumā. Visbeidzot – tā nepaskaidro, kāpēc tā uzskata, ka šajā lietā "zinātniskie pierādījumi, kas ļauj izdarīt secinājumus", neatbilst "labākajiem pieejamajiem pierādījumiem" vai "jaunākajiem un ticamākajiem zinātniskajiem pierādījumiem".

43 No tā izriet, ka, pieņemot, ka prasītājas iebildums par tiesību kļūdu, interpretējot Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā ietverto jēdzienu "pārliecinoši zinātniski pierādījumi", ir pamatots, tas nevar izraisīt apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

44 Pārējie prasītājas argumenti arī nevar tikt atbalstīti. Pirmkārt, tās arguments, saskaņā ar kuru Komisijas izmantotā jēdziena "pārliecinoši zinātniski pierādījumi" interpretācija rada "iesīkstes" un "balasta aktīvu" risku, nekādi nav pamatots, jo prasītāja tikai ļoti vispārīgi norāda uz hipotētisku risku, kas izrietot no šādas interpretācijas.

45 Otrkārt, prasītājas arguments par to, ka Komisija esot uzskatījusi, ka tā var neņemt vērā labākos un jaunākos zinātniskos pierādījumus, pamatojoties uz to, ka deleģētā regula tiekot regulāri atjaunināta, ir balstīts uz kļūdainu apstrīdētā lēmuma izpratni. No šī lēmuma II pielikuma 1. punkta izriet, ka Komisija atsaucas uz Taksonomijas regulas 19. panta 5. punktu tikai tādēļ, lai apgalvotu, ka minētās regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā paredzētās prasības pārāk šaura interpretācija apdraudētu šīs regulas mērķus un it īpaši liegtu jebkādu lietderīgo iedarbību šīs pašas regulas 19. panta 5. punktam, jo šī tiesību norma paredz Komisijai pienākumu regulāri pārskatīt tehniskās pārbaudes kritērijus, ņemot vērā zinātnes un tehnoloģiju attīstību.

46 Treškārt, attiecībā uz prasītājas argumentu par piesardzības principu jāatgādina, ka Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā ir paredzēts, ka tehniskās pārbaudes kritēriji balstās uz pārliecinošiem zinātniskiem pierādījumiem un LESD 191. pantā nostiprināto piesardzības principu. Turklāt, kā izriet no minētās regulas 40. apsvēruma, šis princips ir piemērojams, "kad zinātniskais novērtējums neļauj noteikt risku ar pietiekamu noteiktību".

47 Tomēr prasītāja nepaskaidro, kādā veidā Apstrīdētajā lēmumā sniegtā Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunkta interpretācija pārkāpj piesardzības principu. Proti, tā, šajā ziņā nesniedzot nevienu precīzu pierādījumu, vienīgi apgalvo, ka gadījumos, kad nav pārliecinošu zinātnisku pierādījumu, Komisijai esot liegts klasificēt konkrētu darbību saskaņā ar minēto regulu.

48 Ceturtkārt, ciktāl prasītāja apgalvo, ka tādu zinātnisko pierādījumu, kas ļauj izdarīt secinājumu, ņemšana vērā nav saderīga ar to kvalitātes vai aktualitātes novērtējumu, tā nesniedz nevienu piemēru Komisijas izmantotajam neuzticamiem vai novecojušiem zinātniskiem pierādījumiem.

49 Tāpēc pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata otro daļu, kas attiecas uz Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktā paredzēto tehniskās pārbaudes kritēriju prasību līdzsvarošanu

50 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 1. punktā un 2.1. punkta a) apakšpunkta i) punktā un b) apakšpunkta i) punktā Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktu, jo tā uzskatīja, ka tajā paredzētās dažādās prasības ir jāizsver, lai panāktu taisnīgu līdzsvaru. Tā uzskata, ka katra no šīm prasībām tomēr ir juridiski saistoša un Komisijai ir pienākums tās ievērot.

51 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

52 Saskaņā ar Taksonomijas regulas 10. panta 5. punktu un 11. panta 5. punktu Komisija ar deleģēto aktu nosaka tehniskās pārbaudes kritērijus, kas minēti attiecīgi 10. panta 3. punktā un 11. panta 3. punktā, ņemot vērā minētās regulas 19. pantā noteiktās prasības, proti, tās, kas minētas šī sprieduma 23. punktā.

53 Šajā lietā apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā paredzētā prasība par pārliecinošiem zinātniskiem pierādījumiem ir jālīdzsvaro ar citiem minētajā pantā noteiktajiem kritērijiem, it īpaši piesardzības principu (II pielikuma 1. punkts). Turklāt attiecībā uz bioenerģētikas saimnieciskajām darbībām tā šajā lēmumā uzskatīja, ka visu 19. panta 1. punktā paredzēto prasību vienlaicīga un kumulatīva piemērošana, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, tai ļauj pielāgot attiecīgās saimnieciskās darbības būtiskā ieguldījuma līmeni klimata pārmaiņu mazināšanā, ņemot vērā it īpaši pieejamos pārliecinošus zinātniskos pierādījumus, saskaņotību ar Savienības tiesību aktiem un tehnoloģisko un komerciālo iespējamību (minētā pielikuma 2.1. punkta b) apakšpunkts).

54 Vispirms jākonstatē – prasītāja kritizē faktu, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka tai ir tiesības izsvērt Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktā noteiktās prasības, bet neizvirza nevienu konkrētu argumentu, ka šāda līdzsvarošana būtu novedusi pie rezultāta, kas nebūtu saderīgs ar kādu no šajā tiesību normā noteiktajiem kritērijiem.

55 Turklāt jāatgādina, ka Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktu, kura formulējums atgādināts šī sprieduma 23. punktā, nosaka prasību kopumu, kas attiecas gan uz tehniskās pārbaudes kritēriju saturu (skat. jo īpaši tā 1. punkta a) un b) apakšpunktu), gan uz to formu (skat. jo īpaši tā 1. punkta c) apakšpunktu). Turklāt šajos tehniskās pārbaudes kritērijos jāņem vērā vairāki faktori, kuriem ir dažādi mērķi, proti, jo īpaši vides, zinātniskie, ekonomiskie, finansiālie un iespējamības mērķi (skat. jo īpaši tā 1. punkta g)–i) un k) apakšpunktu). Šajā pašā nozīmē jākonstatē, ka tehniskās pārbaudes kritēriju piemērošanas potenciālās izmaksas un ieguvumi, kā arī to izmantošanas ērtums arī ir daļa no pierādījumiem, kas Ilgtspējīga finansējuma platformai jāņem vērā, konsultējot Komisiju par šiem tehniskās pārbaudes kritērijiem (skat. šīs Regulas 20. panta 2. punkta b) un g) apakšpunktu).

56 Tāpat apstāklis, ka tehniskās pārbaudes kritēriju noteikšana ir atkarīga no dažādu interešu un mērķu izsvēršanas, joprojām ir Taksonomijas regulas 44.–46. apsvēruma pamatā, kurā norādīts, ka Komisijai izmaksu un ieguvumu analīzē jāņem vērā "sociālie un ekonomiskie ārējie faktori", "attiecīgie Savienības tiesību akti" vai cita veida "negatīva ietekme uz finanšu tirgiem".

57 Tādējādi, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, Komisijai ir jāņem vērā visas Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktā paredzētās prasības, attiecīgā gadījumā nodrošinot to pienācīgu līdzsvaru vai praktisku saskaņu, ņemot vērā to atšķirīgos mērķus un raksturu un to, ka tās ne vienmēr ir savstarpēji saskaņotas.

58 Tādējādi pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata trešo daļu, kas attiecas uz kļūdainu pieņēmumu, ka spēkā esošie Savienības tiesību akti atbilst taksonomijas prasībām

59 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 2.1. punkta b) apakšpunkta i) punktā Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pamatojoties vienīgi uz spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem, it īpaši uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV 2018, L 328, 82. lpp.), turpmāk tekstā – "RED II direktīva") un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV 2018, L 156, 1. lpp.; turpmāk tekstā –" ZIZIMM regula"). Tā apgalvo, ka minētie tiesību akti pilda funkcijas, kas atšķiras no Taksonomijas regulas funkcijām, un to pamatā ir novecojuši zinātniski pierādījumi, kas neatbilst šīs regulas 19. panta 1. punkta prasībām. Šāda tiesiskā regulējuma neatbilstību esot atzinusi pati Komisija, ierosinot vairākus grozījumus šajos tiesību aktos.

60 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

61 Šajā lietā jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 2.1. punkta b) apakšpunkta i) punktā Komisija norāda, ka, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus bioenerģētikas darbībām, tā ir ņēmusi vērā RED II direktīvas un ZIZIMM regulas normas. Komisija uzskata, ka šajos tiesību aktos bija ietverti noteikumi par bioenerģētikas ilgtspēju un oglekļa uzskaiti, kuri ietvēra visas bioenerģētikas emisijas un kuru mērķis bija nodrošināt, ka šīs emisijas tiek ņemtas vērā valsts līmenī. Šajā ziņā deleģētās regulas 30. apsvērumā bija norādīts, ka "tehniskās pārbaudes kritērijos, kas noteikti siltuma, aukstuma un elektroenerģijas ražošanai no bioenerģētikas, kā arī biodegvielas un biogāzes ražošanai transporta vajadzībām, būtu jāņem vērā Direktīvā [RED II] šīm nozarēm noteiktais visaptverošais ilgtspējības satvars".

62 Pirmām kārtām, jānorāda, ka Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta d) apakšpunktā teikts, ka, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, Komisija ņem vērā "jebkādus attiecīgos spēkā esošos Savienības tiesību aktus". Šis pienākums minēts arī šīs regulas 43. un 44. apsvērumā. Tādējādi, ja Komisija veic to pierādījumu analīzi, uz kuriem jābalstās tehniskās pārbaudes kritēriju pieņemšanai, tai jāņem vērā visi spēkā esošie attiecīgie Savienības leģislatīvie instrumenti, kā skaidri paredzēts minētās regulas 19. panta 1. punkta d) apakšpunktā, un [jārīkojas] atbilstoši tās uzdevumam uzraudzīt Savienības tiesību piemērošanu, kas paredzēts LES 17. panta 1. punktā.

63 Līdz ar to Komisijai nevar pārmest, ka tā, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, ir ņēmusi vērā spēkā esošos Savienības tiesību aktus. Tātad Komisija apstrīdētajā lēmumā pamatoti norāda, ka tā ir ņēmusi vērā RED II un ZIZIMM regulas normas.

64 Otrām kārtām, nevar piekrist prasītājas argumentācijai, kuras mērķis ir pierādīt, ka RED II un ZIZIMM regulā noteiktie kritēriji ir novecojuši un nav pietiekami, lai izpildītu Taksonomijas regulas prasības.

65 Pirmkārt, prasītājas arguments par apgalvoto RED II un ZIZIMM regulas novecošanu ir jānoraida. No vienas puses, tiesību aktu pieņemšanas datums pats par sevi nepierāda neatbilstību Taksonomijas regulā noteiktajām prasībām. No otras puses, kā norāda Komisija, atsauces uz citiem leģislatīviem instrumentiem tehniskās pārbaudes kritērijos jāinterpretē tādējādi, ka tās attiecas uz to jaunāko spēkā esošo redakciju.

66 Otrkārt, no RED II 1. panta izriet, ka tā izveido vienotu satvaru no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanai. Tā nosaka saistošu Savienības mērķrādītāju no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas kopējam īpatsvaram enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā. Tā arī ietver noteikumus par finansiālu atbalstu elektroenerģijai no atjaunojamiem energoresursiem, šādas elektroenerģijas pašpatēriņu un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu konkrētās nozarēs. Tajā ir definēti arī ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji, jo īpaši biomasas kurināmajiem. Turklāt no Regulas ZIZIMM 1. panta izriet, ka tajā ir noteiktas tās dalībvalstu saistības zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības ("ZIZIMM") sektorā, ar kurām palīdz sasniegt 2015. gada 12. decembra pieņemtās Parīzes nolīguma mērķus un nodrošināt, ka tiek izpildīts Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanas mērķrādītājs 2021.–2030. gada periodam. Šajā regulā ir izklāstīti arī noteikumi par emisiju un piesaistes uzskaiti ZIZIMM sektorā un par pārbaudēm, vai dalībvalstis pilda minētās saistības.

67 Turklāt jākonstatē, ka Taksonomijas regulā ir skaidra atsauce uz RED II un netieši uz ZIZIMM regulu. Tādējādi Taksonomijas regulas 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, ja minētā darbība būtiski sekmē siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizēšanu atmosfērā, ģenerējot, pārvadot, uzglabājot, sadalot vai izmantojot atjaunojamo enerģiju saskaņā ar minēto direktīvu. Turklāt no Taksonomijas regulas 32. apsvēruma izriet, ka jēdziens "ilgtspējīga mežu apsaimniekošana" ir jāsaprot tādējādi, ka tajā ir ņemta vērā it īpaši šī direktīva un ZIZIMM regula.

68 Turklāt jānorāda, ka attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem, ko ražo no meža biomasas, RED II 29. panta 7. punktā un ZIZIMM regulā paredzētie ZIZIMM kritēriji ir cieši saistīti, jo ar ZIZIMM darbībām saistīto emisiju un piesaistījumu uzskaite tiek veikta, pamatojoties uz šo regulu.

69 Tādējādi RED II un ZIZIMM regulu nevar uzskatīt par nebūtisku, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus bioenerģētikas darbībām.

70 Treškārt, no apstrīdētā lēmuma neizriet, ka ar deleģēto regulu noteiktie tehniskās pārbaudes kritēriji bioenerģētikas darbībām būtu balstīti vienīgi uz prasībām, kas tostarp paredzētas RED II direktīvā. Savukārt, kā apgalvo Komisija, šajos tehniskās pārbaudes kritērijos ir paredzētas citas prasības, nevis tās, kas pašlaik ir paredzētas spēkā esošajos tiesību aktos, kā to pierāda minētā lēmuma II pielikuma 3.1.1. punkta b) apakšpunktā norādītie piemēri, kurus prasītāja šajā konkrētajā jautājumā nav apstrīdējusi, it īpaši attiecībā uz augstākas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas robežvērtības ieviešanu biomasas izmantošanas dēļ.

71 Ceturtkārt, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisijas priekšlikumus pārskatīt RED II un ZIZIMM regulu nevar pielīdzināt tam, ka Komisija būtu atzinusi, ka to normas redakcijā, kas bija spēkā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, nav piemērotas, lai tās ņemtu vērā, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus bioenerģētikas darbībām.

72 Tādējādi pirmā pamata trešā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata ceturto daļu, kas attiecas uz pienākumu ņemt vērā organisko pamatķimikāliju un pirmējās plastmasas ražošanas aprites ciklu

73 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 2.1. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktā Komisija nav ievērojusi Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunktā paredzēto prasību attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas noteikti organisko pamatķimikāliju un pirmējās plastmasas ražošanai. Komisija esot izpildījusi pienākumu ņemt vērā aprites ciklu, konstatējot, ka to ir grūti izdarīt un uzskatot, ka aprites ciklu varētu ņemt vērā vēlāk, grozot minētos kritērijus. Tomēr minētā 19. panta 1. punkta g) apakšpunktā esot paredzēts pienākums sasniegt "rezultātu", saskaņā ar kuru tehniskās pārbaudes kritērijus nevar pieņemt, neietverot aprites cikla prasības. Šis pienākums ņemt vērā aprites cikla faktorus esot Komisijai, nevis saimnieciskās darbības subjektiem. Turklāt tehniskās pārbaudes kritēriji nevar tikt padarīti par likumīgiem *a posteriori*, izdarot grozījumus, kuros iekļauti apsvērumi par aprites ciklu.

74 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

75 Saskaņā ar Taksonomijas noteikumu 19. panta 1. punkta g) apakšpunktu tehniskās pārbaudes kritērijos "ņem vērā aprites ciklu, tostarp atziņas, kas gūtas no esošiem aprites cikla izvērtējumiem, apsverot gan pašas saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, gan minētās saimnieciskās darbības radīto produktu un pakalpojumu ietekmi uz vidi, jo īpaši apsverot minēto produktu un pakalpojumu ražošanu, izmantošanu un aprites cikla beigas". Šis konstatējums izriet arī no šīs pašas regulas 34. apsvēruma.

76 Turklāt Taksonomijas regulas 40.apsvērumā paredzēts, ka, "izveidojot un atjauninot tehniskās pārbaudes kritērijus, Komisijai būtu jānodrošina, lai minētie kritēriji tiktu balstīti uz pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem, tiktu izstrādāti, ņemot vērā aprites cikla apsvērumus, tostarp esošos aprites cikla novērtējumus, un tiktu regulāri atjaunināti". Turklāt šīs pašas regulas 47. apsvērumā ir minēts, ka "saistībā ar tehniskās pārbaudes kritērijiem varētu būt nepieciešams veikt aprites cikla novērtējumu, ja tas ir pietiekami realizējams un vajadzīgs".

77 Šajā lietā apstrīdētā lēmuma II pielikuma 2.1. punkta a) apakšpunkta i) punktā Komisija atsaucās uz deleģētās regulas projektam pievienoto ietekmes novērtējumu, uzskatīja, ka pienākums ņemt vērā aprites ciklu ir pienākums rīkoties un ka tā ir izpildījusi šo pienākumu, ņemot vērā aprites cikla analīzi par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām kopumā un it īpaši par emisijām, ko rada ražošanas darbības, tostarp organisko pamatķimikāliju ražošana.

78 Šajā ziņā no deleģētās regulas projektam pievienotā ietekmes novērtējuma, kas daļēji ir atspoguļots apstrīdētajā lēmumā, izriet, ka Komisija ir uzskatījusi, ka, neraugoties uz padziļinātu pārdomu procesu, aprites cikla apsvērumu vispārēja integrēšana tehniskās pārbaudes kritērijos izmantojamu un salīdzināmu datu neesības dēļ izrādījās sarežģīta.

79 Jo īpaši attiecībā uz organisko pamatķimikāliju ražošanu deleģētās regulas projektam pievienotajā ietekmes novērtējumā bija minēts, ka, ņemot vērā, ka trūkst pietiekamu datu, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus visam aprites ciklam, būtu jāņem vērā tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas ražošanas procesā. Šajā nolūkā Komisija uzskatīja, ka nozares veiksmīgākās jomas būtu jāņem vērā, izmantojot Savienības tiesību aktos paredzētās siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas rādītājus. Saskaņā ar Taksonomijas noteikumu 19. panta 1. punkta k) apakšpunktu šī pieeja nodrošināja to, ka tehniskās pārbaudes kritēriji ir viegli izmantojami.

80 Attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanu, tā kā uz to neattiecas siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas rādītāji, Komisija uzskatīja, ka tehniskās pārbaudes kritēriju noteikšana ir balstīta uz ekspertu atzinumiem, aprites cikla analīzi un šo nozaru veiksmīgāko jomu dokumentu analīzi. Konkrētāk, bija paredzēts, ka siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas rodas visā plastmasas ražošanas ciklā, kurā izmanto atjaunojamos izejmateriālus, vajadzētu būt zemākām nekā ekvivalentām gāzu emisijām pirmējās plastmasas, kas ražota no fosilā kurināmā un izejvielām, ražošanas ciklā.

81 Gan organisko pamatķimikāliju ražošanā, gan pirmējās plastmasas ražošanā aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas būtu jāaprēķina, pamatojoties uz Komisijas ieteikumiem vai piemērojamajiem Starptautiskās Standartizācijas organizācijas (ISO) standartiem, un tās būtu jāpārbauda neatkarīgai trešai personai.

82 Turklāt Komisija uzskatīja, ka tā atjaunināsi tehniskās pārbaudes kritērijus, pamatojoties uz tehnoloģisko un zinātnisko progresu, lai iekļautu jaunus faktorus, kas saistīti ar darbību aprites ciklu. Saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 5. punktu šāda atjaunināšana būtu jāveic reizi trijos gados attiecībā uz pārejas darbībām, piemēram, organisko pamatķimikāliju un pirmējās plastmasas ražošanu.

83 Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma II pielikuma 2.1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā uzskatīja, ka Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunktā tai ir piešķirta zināma rīcības brīvība, lai kopā ar citām 19. panta 1. punktā noteiktajām prasībām ņemtu vērā aprites ciklu. Šī rīcības brīvība neuzliekot tai pienākumu tehniskās pārbaudes kritērijos noteikt aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju robežvērtību visām darbībām, kas ietilpst deleģētās regulas darbības jomā. Saskaņā ar minētās regulas 47. apsvērumu aprites cikla analīze bija jāveic, ja tas bija pietiekami iespējams un vajadzīgs. Attiecībā uz ražošanas darbībām deleģētās regulas projektam pievienotais ietekmes novērtējums parādīja, ka nav citu dzīvotspējīgu un izmantojamu risinājumu kā vien pieņemtais, kurā ņemtas vērā veiksmīgākās nozares attiecībā uz ražošanas procesa tiešajām siltumnīcefekta gāzu emisijām.

84 Pirmām kārtām, protams, no šī sprieduma 78.–83. punkta izriet, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir apgalvojusi, ka aprites cikla apsvērumu vispārēja iekļaušana tehniskās pārbaudes kritērijos esot bijusi sarežģīta izmantojamu un salīdzināmu datu neesības dēļ. Taču no šī lēmuma arī izriet, ka attiecībā uz organisku pamatķimikāliju ražošanas tehniskās pārbaudes kritērijiem Komisija ir ņēmusi vērā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu tiešās emisijas ražošanas procesā un it īpaši siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas rādītājus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK (2003.gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV 2003, L 275, 32. lpp.). Turklāt attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanu tehniskās pārbaudes kritēriji bija balstīti uz ekspertu atzinumiem, kā arī aprites cikla analīzi un dokumentu analīzi par efektīvākajām jomām šajās nozarēs.

85 Otrām kārtām, jānorāda, kā to apgalvo Komisija, ka Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunkts kopsakarā ar 34., 40. un 47. apsvērumu (skat. šī sprieduma 75. un 76. punktu) neprasa paredzēt tehniskās pārbaudes kritērijus, kas attiecas konkrēti uz aprites ciklu, un neuzliek Komisijai pienākumu veikt aprites cikla analīzi visos gadījumos. Tiek prasīts, ka, pieņemot tehniskās pārbaudes kritērijus, Komisijai jāņem vērā aprites cikls, it īpaši jau esošos minētā aprites cikla izvērtējumus.

86 Līdz ar to šajā lietā nav pierādīts, ka Komisija būtu pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunktu, kas izklāstīts šī sprieduma 77.–83. punktā.

87 Trešām kārtām, jānorāda, ka ar prasītājas argumentiem nevar pierādīt, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz tās vērtējumiem, kas minēti šī sprieduma 77.–83. punktā. Proti, prasītāja tikai vispārīgi apgalvo, ka Komisija nav pienācīgi izpildījusi pienākumu ņemt vērā aprites ciklu, bet nav norādījusi nevienu konkrētu faktoru, kas ļautu apšaubīt Komisijas vērtējumu ticamību.

88 Ņemot vērā iepriekš minēto, pirmā pamata ceturtā daļa un līdz ar to minētais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu – acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar bioenerģētikas darbībām

89 Šis pamats ir iedalīts divās daļās, no kurām pirmā attiecas uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar būtisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un otrā, kas izvirzīta pakārtoti, ir balstīta uz principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku kļūdainu piemērošanu saistībā ar meža biomasas kaskādes izmantošanas principu.

Par otrā pamata pirmo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar būtisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā

90 Prasītāja būtībā apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1. punktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, secinot, ka meža biomasas sadedzināšana būtiski veicina klimata pārmaiņu mazināšanu un nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem.

91 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

92 Prasītājas izvirzītie argumenti ir secīgi jāizvērtē. Pirmām kārtām, tā apgalvo, ka Komisija ir kļūdaini pieņēmusi "politisku" lēmumu, lai līdzsvarotu Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktā noteiktās prasības. Tā piebilst, ka Komisija nepamatoti ir balstījusi tehniskās pārbaudes kritērijus bioenerģētikas darbībām uz RED II un ZIZIMM regulu.

93 Jākonstatē, ka šī prasītājas argumentācija lielā mērā pārklājas ar argumentiem, kas izvirzīti saistībā ar pirmā pamata otro un trešo daļu.

94 Taču, pirmkārt, ciktāl prasītāja apstrīd, ka Komisija varētu līdzsvarot dažādās Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktā noteiktās prasības tehniskās pārbaudes kritēriju noteikšanai, tā neizvirza nevienu konkrētu argumentu, kas ļautu pierādīt, ka Komisija ir kļūdaini piemērojusi šo līdzsvarošanu. Turklāt, kā izriet no šī sprieduma 55.–57. punkta, Komisijai, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, ir jāņem vērā visas šajā tiesību normā paredzētās prasības, vajadzības gadījumā saglabājot šo prasību pienācīgu līdzsvaru vai praktisku saskaņu, ņemot vērā to atšķirīgos mērķus un raksturu un to, ka tās ne vienmēr ir savstarpēji saskanīgas.

95 Otrkārt, jānorāda, kā secināts šī sprieduma 63. un 69. punktā, ka Komisija nevar noteikt tehniskās pārbaudes kritērijus, neņemot vērā spēkā esošos Savienības tiesību aktus, it īpaši RED II un ZIZIMM regulu.

96 Šajā ziņā jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 67. punkta, ka Taksonomijas regulā ir tieša atsauce uz direktīvu RED II un netieša atsauce uz ZIZIMM regulu. Tādējādi Taksonomijas regulas 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, ja minētā darbība būtiski sekmē siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizēšanu atmosfērā, ģenerējot, pārvadot, uzglabājot, sadalot vai izmantojot atjaunojamo enerģiju saskaņā ar minēto direktīvu. Turklāt no šīs pašas regulas 32. apsvēruma izriet, ka jēdziens "ilgtspējīga meža apsaimniekošana" jāsaprot tādējādi, ka tajā ir ņemta vērā it īpaši šī direktīva un ZIZIMM regula.

97 Konkrētāk, no šī sprieduma 68. punkta izriet, ka RED II direktīvas 29. panta 7. punktā un ZIZIMM regulā paredzētie ZIZIMM kritēriji ir cieši saistīti, jo ar ZIZIMM darbībām saistīto emisiju un piesaistījumu uzskaite tiek veikta, pamatojoties uz šo regulu.

98 Turklāt no deleģētās regulas projektam pievienotā ietekmes novērtējuma izriet, ka ZIZIMM regulā ir paredzēta pilnīgākā biomasas emisiju aplēse, tieši un nekavējoties attiecinot visas izmaiņas meža oglekļa krājumā (tostarp, piemēram, augsnē) uz "novākšanas gada" emisijām, ko kompensē sekvestrēšana meža sistēmā.

99 Turklāt, kā konstatēts šī sprieduma 70. punktā, no apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1.1. punkta b) apakšpunktā norādītajiem konkrētajiem piemēriem izriet, ka tehniskās pārbaudes kritērijos, kas noteikti bioenerģētikas darbībām, ir paredzētas citas prasības, nevis tās, kas pašlaik ir paredzētas spēkā esošajos tiesību aktos, jo īpaši attiecībā uz augstāka siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazinājuma robežvērtības ieviešanu vai aizliegumu izmantot pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugus biogāzes vai biodegvielas ražošanai.

100 No tā izriet, ka Komisijai nevar pārmest, ka tā, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, ir ņēmusi vērā RED II un ZIZIMM regulu. Prasītājas neskaidrais arguments par to, ka tehnisko ekspertu grupa ilgtspējīga finansējuma jautājumos ir konstatējusi, ka šajos tiesību aktos nav pilnībā ievērotas Taksonomijas regulas prasības, nevar atspēkot šo secinājumu, vēl jo vairāk tāpēc, ka ir pierādīts, ka šajā lietā aplūkotajos tehniskās pārbaudes kritērijos ir paredzētas citas prasības, nevis tās, kas pašlaik ir paredzētas minētajos tiesību aktos.

101 Otrām kārtām, prasītāja pārmet Komisijai, ka tā ir vienveidīgi apstrādājusi visas meža izcelsmes izejvielas, neievērojot tehnisko ekspertu grupas ilgtspējīga finansējuma jautājumos ieteikumus, kuros ieteikts ierobežot biomasas, biogāzes un ilgtspējīgas biodegvielas sarakstu ar izejvielām, kas uzskaitītas RED II IX pielikuma A daļā.

102 Šajā ziņā Komisija apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1.1. punkta b) apakšpunktā norādīja, ka, protams, tā nav ievērojusi minētos tehnisko ekspertu grupas ilgtspējīga finansējuma jautājumos ieteikumus. Tomēr, no vienas puses, šajos ieteikumos neesot ņemts vērā fakts, ka RED II IX pielikuma A daļā uzskaitītās izejvielas, pat ja tām būtu liels dekarbonizācijas potenciāls, vēl nebūtu komerciāli konkurētspējīgas. No otras puses, tie iesakot sertifikācijas sistēmu, kas palielinātu administratīvo slogu un izmaksas meža īpašniekiem, kas esot pretrunā Taksonomijas regulas 47. apsvērumā paustajam mērķim, saskaņā ar kuru Komisijai būtu jānosaka tehniskās pārbaudes kritēriji, kas nodrošinātu pietiekamu juridisko noteiktību un būtu viegli piemērojami un pārbaudāmi saprātīgu atbilstības nodrošināšanas izmaksu robežās, tādējādi izvairoties no nevajadzīga administratīvā sloga.

103 Šādos apstākļos Komisija apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1.1. punkta b) apakšpunktā secināja, ka, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, bija nepieciešams līdzsvars, kurā tika ņemts vērā arī ieviešanas grūtību risks, it īpaši attiecībā uz izmantošanas vieglumu saimnieciskās darbības veicējiem, kas pārzina RED II direktīvas parametrus, kā arī iespējamo tirgus intereses zudumu, kas varētu rasties, ja saimnieciskās darbības, kuras šajā direktīva uzskatāmas par ilgtspējīgām, zaudētu šo apzīmējumu Eiropas taksonomijas ietvaros.

104 Šī sprieduma 102. un 103. punktā minētos Komisijas vērtējumus neatspēko prasītājas argumentācija, it īpaši, ņemot vērā Komisijas norādītos iemeslus, lai neievērotu tehnisko ekspertu grupas ilgtspējīga finansējuma jautājumos ieteikumus attiecībā uz RED II IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām. Proti, nav pierādīts, ka šajos iemeslos, proti, ka minētie materiāli vēl nebija komerciāli konkurētspējīgi un ka minētajos ieteikumos bija ieteikta sertifikācijas sistēma, kas palielinātu administratīvo slogu un izmaksas meža īpašniekiem, ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā, kas varētu likt apšaubīt to ticamību saskaņā ar šī sprieduma 32. punktā atgādināto judikatūru.

105 Trešām kārtām, prasītāja apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, pamatojoties uz ieinteresēto pušu viedokļu atšķirībām, lai nepamatoti noraidītu tai iesniegtos zinātniskos pierādījumus. Tā uzskata, ka Komisija it īpaši nav ņēmusi vērā zinātniskos pierādījumus, kas izklāstīti pieteikumā veikt iekšēju pārskatīšanu un kas pierāda, ka meža biomasas sadedzināšana palielinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, izraisītu oglekļa atgūšanas laika pagarināšanu, radītu kaitējumu bioloģiskajai daudzveidībai un neļautu sasniegt oglekļneitralitāti, vēl jo vairāk tāpēc, ka esošajā tiesiskajā regulējumā nav ņemtas vērā importētās meža biomasas oglekļa izmaksas.

106 Jākonstatē, ka šie prasītājas argumenti nav juridiski pietiekami pierādīti. Pirmkārt, no apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1.1. punkta b) apakšpunkta izriet, ka Komisija ir atbildējusi uz argumentiem, kurus prasītāja izklāstījusi pieteikumā veikt iekšēju pārskatīšanu, tostarp uz argumentiem, kas attiecas uz zinātniskiem pierādījumiem. Bez tam šīs atbildes ir apkopotas prasības pieteikumā. Līdz ar to nekādi nav pierādīts, ka minētajā lēmumā Komisija nebūtu ņēmusi vērā prasītājas izklāstītos zinātniskos pierādījumus.

107 Otrkārt, no apstrīdētā lēmuma skaidri izriet, ka prasītājas izklāstītie zinātniskie pierādījumi nebija vienīgie esošie pierādījumi. Proti, minētā lēmuma II pielikuma 3.1.1. punkta b) apakšpunktā Komisija min vairākus citus pierādījumus, kurus tā ir ņēmusi vērā, proti, tehnisko ekspertu grupas ilgtspējīga finansējuma jautājumos ieteikumus, deleģētās regulas projektam pievienoto ietekmes novērtējumu, RED II pievienoto ietekmes novērtējumu, Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) pamatnostādnes un tās Kopīgā pētniecības centra (*JRC*) izstrādātos zinātniskos pētījumus.

108 Treškārt un katrā ziņā, jānorāda, ka prasītāja prasības pieteikumā vienīgi atkārto argumentus, kurus tā ir izvirzījusi pieteikumā veikt iekšēju pārskatīšanu stadijā, un Komisijas atbildes uz minētajiem argumentiem, tomēr nenorādot nevienu konkrētu pierādījumu, kas ļautu apšaubīt šo atbilžu ticamību. Tas vien, ka, izvērtējot šos zinātniskos un sarežģītos pierādījumus, Komisija deva priekšroku dažiem elementiem, nevis tiem, uz kuriem atsaucas prasītāja, neļauj secināt, ka Komisija ir kļūdaini noraidījusi šos pierādījumus vai apšaubīt šādu novērtējumu, attiecībā uz kuru tai ir plaša novērtējuma brīvība, kā atgādināts šī sprieduma 31. punktā.

109 Turklāt attiecībā uz prasītājas argumentu, ka nav ņemti vērā importētie kokmateriāli, jākonstatē, ka ZIZIMM regula, protams, nav piemērojama šāda veida kokmateriāliem. Tomēr RED II 29. panta 6. un 7. punkta nosacījumi ir piemērojami gan kokmateriāliem no Savienības, gan

importētiem kokmateriāliem, kā to apgalvo arī Komisija. Proti, no šī panta 6. punkta izriet, ka ilgtspējas un siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju ietaupījuma kritērijos attiecībā uz kurināmo jāņem vērā tostarp jautājums, vai valstī, kurā meža biomasa ir tikusi izmantota, ir valsts vai vietējā līmenī pieņemti tiesību akti, kas piemērojami izmantošanas zonā, kā arī monitoringa sistēmas. Turklāt saskaņā ar minētā panta 7. punkta a) apakšpunkta i) un iii) punktu jāņem vērā arī tas, vai meža biomasas izcelsmes valsts vai reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija ir Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām līgumslēdzēja puse un vai tai ir tiesību akti, kas piemērojami darbības teritorijai, lai saglabātu un stiprinātu oglekļa krājumus un piesaistītājus, un kas apliecina, ka paziņotās ZIZIMM nozares emisijas nepārsniedz piesaistījumus (7. punkta a) apakšpunkta i) un iii) punkts).

110 No tā izriet, ka prasītāja kļūdaini apgalvo, ka importētie kokmateriāli nav tikuši ņemti vērā, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus saimnieciskajām bioenerģētikas darbībām.

111 Tādējādi otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par otrā pamata otro daļu – principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku kļūdainu piemērošanu attiecībā uz meža biomasas kaskādes izmantošanas principu

112 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1.2. punkta b) apakšpunktā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā. Tā uzskata, ka Komisija ir kļūdaini uzskatījusi, ka nav pietiekamu zinātnisku pierādījumu, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus attiecībā uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku attiecībā uz meža biomasas izmantošanu bioenerģētikas darbībām. Tomēr zinātniskie pierādījumi esot lielā mērā pietiekami un tehnisko ekspertu grupa ilgtspējīga finansējuma jautājumos esot ieteikusi noteikt šādus kritērijus, lai ņemtu vērā biomasas kaskādes principu, jo šis princips ir atzīts arī priekšlikumā direktīvai, ar ko groza RED II. Pakārtoti prasītāja apgalvo, ka tad, ja izrādītos, ka zinātniskie pierādījumi nav pietiekami, piesardzības princips prasa, lai meža biomasas sadedzināšana netiktu iekļauta taksonomijā. Turklāt prasītāja apgalvo, ka Komisija ir kļūdaini balstījusies uz nākotnes tiesību aktu perspektīvām, lai attaisnotu to, ka šobrīd tā nav rīkojusies atbilstoši Taksonomijas noteikumu prasībām.

113 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

114 Vispirms jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.1.2. punkta b) apakšpunktā, pirmkārt, Komisija apgalvoja, ka attiecības, kas reglamentē biomasas kaskādes principu, ir ārkārtīgi sarežģītas un ka pietiekami zinātniskie pierādījumi ir būtiski, lai noteiktu piemērotus kritērijus šī principa pareizas piemērošanas nodrošināšanai. Šāda sarežģītība tika atzīta Komisijas 2018. gada dokumentā *Guidance on cascading use of biomass with selected good practice examples on woody biomass* (Norādījumi par biomasas izmantošanu kaskādes veidā ar izvēlētiem labas prakses piemēriem par koksnes biomasu) un Eiropas Vides aģentūras ziņojumā Nr. 8/2018 *The circular economy and the bioeconomy* (Aprites ekonomika un bioekonomika).

115 Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka šajā kontekstā tā saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 5. punktu varēja izmantot pakāpenisku pieeju un rīkoties, pamatojoties uz gūto pieredzi.

116 Treškārt, Komisija uzskatīja, ka RED II jau ir ietverti noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un aprites ekonomiku, kas saimnieciskās darbības subjektiem ir jāievēro. Konkrētāk, minētās direktīvas 21. apsvērumā paredzēts, ka dalībvalstis "pienācīgi ņem vērā aprites ekonomikas principus". Šīs direktīvas 3. panta 3. punktā bija noteikts, ka "dalībvalstis nodrošina,

ka to valsts politiku [..] un atbalsta shēmas nosaka, pienācīgi ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kas noteikta Direktīvas 2008/98/EK 4. pantā, lai izvairītos no nepamatotiem izejvielu tirgu izkropļojumiem". RED II 28. panta 6. punktā bija paredzēts, ka Komisija pārskata izejvielu, tostarp biomasas, sarakstu un savu analīzi balsta uz aprites ekonomikas principiem.

117 Ceturtkārt, Komisija norādīja, ka priekšlikumā direktīvai, ar ko groza RED II, tostarp bija paredzēts, ka dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka enerģija no biomasas tiek ražota, ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un kaskādes principu. Turklāt minētajā direktīvas priekšlikumā Komisijai bija noteikts pienākums pieņemt deleģēto aktu par kaskādes principa piemērošanu biomasai.

118 Šī pakāpeniskā pieeja, ko Komisija izklāstījusi apstrīdētajā lēmumā, izriet arī no deleģētās regulas 31. apsvēruma, saskaņā ar kuru "bioenerģētikas darbībām noteiktie tehniskās pārbaudes kritēriji būtu jāpapildina, jāizskata un nepieciešamības gadījumā jāpārskata, lai ņemtu vērā jaunāko faktu bāzi [..] un jāievēro arī pārējie relevantie Savienības tiesību akti, tostarp Direktīva [RED II] un tās turpmākie grozījumi".

119 Turpinājumā jānorāda, ka tehnisko ekspertu grupa ilgtspējīga finansējuma jautājumos attiecībā uz pāreju uz aprites ekonomiku Komisijai ieteica iekļaut kritērijus, kas saistīti ar bioenerģētiku.

120 Visbeidzot jānorāda, ka kaskādes principa mērķis ir resursu efektīva izmantošana, piešķirot prioritāti izstrādājumu materiālu izmantošanai atkarībā no to lielākās pievienotās ekonomiskās un vides pievienotās vērtības noteiktā prioritārā secībā.

121 Prasītāja apgalvo, ka Komisija ir kļūdaini uzskatījusi, ka nav pietiekamu zinātnisku pierādījumu, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus attiecībā uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku, lai ņemtu vērā meža biomasas kaskādes principu.

122 Tomēr prasītāja neizvirza konkrētus argumentus, kas ļautu apstrīdēt Komisijas secinājumu par zinātnisko pierādījumu nepietiekamību. ir Jākonstatē, ka no pētījumiem, kas minēti apstrīdētā lēmuma daļā, kura atspoguļota šī sprieduma 114. punktā, savukārt izriet, ka jautājums par saistību starp kaskādes principu un biomasu bija sarežģīts. Turklāt ar apstākli, ka prasītāja izdara secinājumu par zinātnisko pierādījumu pietiekamību, kas atšķiras no Komisijas vērtējuma, nepietiek, lai pierādītu, ka minētajā lēmumā šajā ziņā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā.

123 Turklāt jānoraida prasītājas arguments par piesardzības principu. Proti, ar vienkāršu atsaukšanos uz minēto principu nepietiek, lai apšaubītu šī sprieduma 114.–117. punktā minēto Komisijas vērtējumu ticamību, kuru dēļ tā deleģētajā regulā ir iekļāvusi meža biomasas izmantošanu bioenerģētikas darbībām, uzskatot, ka tā var izmantot pakāpenisku pieeju un rīkoties atkarībā no iegūtās pieredzes.

124 Prasītājas arguments par to, ka Komisija ir balstījusies uz nākotnes tiesību aktu perspektīvu, lai attaisnotu to, ka šobrīd tā nav rīkojusies atbilstoši Taksonomijas regulas prasībām, ir balstīts uz kļūdainu apstrīdētā lēmuma izpratni. Proti, no šī lēmuma II pielikuma 3.1.2. punkta b) apakšpunkta šī sprieduma 114. punktā minētajā daļā izriet, ka Komisija ir atsaukusies uz Taksonomijas regulas 19. panta 5. punktu, lai apgalvotu, ka tā var izmantot pakāpenisku pieeju un rīkoties atkarībā no iegūtās pieredzes, jo tai bija pienākums regulāri pārskatīt tehniskās pārbaudes kritērijus un vajadzības gadījumā grozīt deleģētos aktus, kas pieņemti, ņemot vērā zinātnes un tehnoloģiju attīstību, atbilstoši minētajam 19. panta 5. punktam.

125 Turklāt Komisija atsaucās uz priekšlikumu direktīvai, ar ko groza RED II, lai uzsvērtu turpmākās saistības, ko tā šajā ziņā jau bija uzņēmusies, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā konstatētos apstākļus attiecībā uz kaskādes principa un biomasas attiecību sarežģītību un pietiekamu zinātnisku pierādījumu neesību, lai noteiktu piemērotus kritērijus kaskādes principa pareizas piemērošanas nodrošināšanai.

126 Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisija nav atsaukusies uz Taksonomijas regulas 19. panta 5. punktu, lai attaisnotu jebkādu bezdarbību.

127 Tāpat jākonstatē, ka prasītāja neprecizē tiesību normas, ar kurām tā pamato savu argumentāciju. Tomēr, ciktāl prasītājas argumenti var tikt interpretēti kā tādi, kas attiecas uz Taksonomijas regulas 17. panta 1. punkta d) apakšpunkta pārkāpumu, tie ir jānoraida.

128 No vienas puses, ir taisnība, ka no Taksonomijas regulas 10. panta 3. punkta b) apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 17. panta 1. punkta d) apakšpunktu, izriet, ka Komisijai ir jānosaka tehniskās pārbaudes kritēriji, lai novērtētu, vai attiecīgā saimnieciskā darbība rada būtisku kaitējumu pārejas uz aprites ekonomiku mērķim. Tomēr, ņemot vērā šī sprieduma 114.–120. punktā izklāstītos apstākļus, Komisijas izvēlētā pakāpeniskā pieeja it īpaši attiecībā uz meža biomasas kaskādes principa ņemšanu vērā pati par sevi un bez citiem precizējumiem nevar būt līdzvērtīga tam, ka Komisija ir pārkāpusi iepriekš minētās tiesību normas. Tomēr prasītājas argumentācija nepierāda, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, analizējot principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku attiecībā uz bioenerģētikas enerģijas darbībām. No otras puses, prasītāja pat neprecizē, uz kādām konkrētām darbībām attiecas tās argumentācija.

129 Ņemot vērā iepriekš minēto, otrā pamata otrā daļa un līdz ar to minētais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu – acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar organisko pamatķimikāliju ražošanu

130 Šis pamats ir iedalīts četrās daļās par acīmredzamām kļūdām vērtējumā, proti:

– pirmā daļa attiecas uz organisko pamatķimikāliju ražošanas klasificēšanu kā pārejas posma darbību;

– otrā daļa attiecas uz principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku piemērošanas kritērijiem;

– trešā daļa attiecas uz principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" ūdens un jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas un aizsardzības mērķim piemērošanas kritērijiem; un

– ceturtā daļa attiecas uz principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" piesārņojuma novēršanas un kontroles mērķim piemērošanas kritērijiem.

131 Iesākumā jānorāda, ka vispirms no apstrīdētā lēmuma, lasot to kopsakarā ar deleģētās regulas I pielikuma 3.14. punktu, izriet, ka šajā deleģētajā regulā minētā organisko pamatķimikāliju ražošana ietver septiņus ķīmisko vielu veidus, proti, augstvērtīgas ķīmiskās vielas, aromātiskos savienojumus, vinilhlorīdu, stirēnu, etilēnoksīdu, monoetilēnglikolu un adipīnskābi.

132 Turpinot – no deleģētās regulas I pielikuma 3.14. punkta izriet, ka saimnieciskā darbība, uz kuru attiecas šis punkts, ir pārejas darbība, kas minēta Taksonomijas regulas 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst minētajā punktā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem, proti, kritērijiem, kas saistīti, pirmkārt, ar būtisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un, otrkārt, principu "nenodarīt būtisku kaitējumu", tostarp I pielikuma A–D papildinājumā noteiktajiem kritērijiem.

133 Visbeidzot – no lietas materiāliem, kā arī no lietas dalībnieku atbildēm uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa tiem uzdeva tiesas sēdē, izriet, ka noteiktas organiskas pamatķimikālijas, kas rodas deleģētās regulas II pielikuma 3.14. punktā minētās darbības rezultātā, pēc tam tiek izmantotas vairākās citās darbībās, kurās tās dažkārt ir būtiskas, piemēram, neilona, mājsaimniecības produktu, plastmasas vai farmaceitisko izstrādājumu ražošanā.

Par trešā pamata pirmo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz organisko pamatķimikāliju ražošanas klasificēšanu par pārejas posma darbību

134 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.1. punktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un pārkāpusi Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunktu, uzskatīdama, ka organisko pamatķimikāliju ražošanu var klasificēt kā pagaidu darbību minētās regulas 10. panta 2. punkta izpratnē. Pirmkārt, Komisija neesot ņēmusi vērā izstrādājumu aprites cikla ietekmi un, otrkārt, tā šīs darbības kā pārejas posma darbības klasifikāciju neesot balstījusi uz pārliecinošiem zinātniskiem pierādījumiem. Iekšējās pārskatīšanas pieteikumā izklāstītie zinātniskie pierādījumi norādot uz jebkāda pietiekama pamata neesību, lai secinātu, ka tehniskās pārbaudes kritēriji, kas piemērojami organisko pamatķimikāliju ražošanai, būtiski veicina klimata pārmaiņu mazināšanu un nerada būtisku kaitējumu. Turklāt Komisija nevarot balstīties uz piesardzības principu, lai vājinātu pienākumu nodrošināt, lai tehniskās pārbaudes kritērijos tiktu ņemts vērā viss izstrādājumu aprites cikls. Šajā lietā piesardzības princips prasot, lai šī darbība netiktu iekļauta taksonomijā.

135 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

136 Iesākumā jākonstatē, kā norādīts šī sprieduma 16. un 18. punktā, ka Taksonomijas regulas 10. panta 1. punktā ir paredzēti nosacījumi, pie kādiem tiek uzskatīts, ka saimnieciskā darbība būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu. Minētās regulas 10. panta 2. punktā šie nosacījumi ir paredzēti saimnieciskajām darbībām, kurām nav tehnoloģiski un ekonomiski īstenojamas mazoglekļa alternatīvas, proti, tā sauktajām "pārejas" darbībām saskaņā ar šīs regulas 19. panta 1. punkta h) apakšpunkta ii) punktu.

137 Taksonomijas regulas 41. punktā minēts, ka "pāreja [uz klimatneitrālu ekonomiku] prasa būtiski samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas citās saimnieciskajās darbībās un nozarēs, kurās nav tehnoloģiju ziņā un ekonomiski iespējams ieviest mazoglekļa alternatīvas", ka "šādas pārejas saimnieciskās darbības būtu uzskatāmas par tādām, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, ja to radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju radītāji ir zemāki par nozares vidējiem rādītājiem, ja tās nekavē mazoglekļa alternatīvu izstrādi un ieviešanu un neizraisa iesīksti aktīvos, kas nav saderīgi ar klimatneitralitātes mērķi, ņemot vērā šo aktīvu saimnieciskās izmantošanas ciklu", un ka "tehniskās pārbaudes kritērijiem attiecībā uz šādām pārejas saimnieciskajām darbībām būtu jānodrošina, ka šīs pārejas darbības ticami sekmē klimatneitralitāti, un tie būtu regulāri attiecīgi jāpielāgo".

138 Taksonomijas regulas 19. panta 5. punkta pirmajā un pēdējā daļā noteikts, ka tehniskās pārbaudes kritēriji pārejas darbībām jāpārskata vismaz reizi trijos gados, ņemot vērā zinātnes un tehnoloģiju attīstību.

139 Kā norādīts šī sprieduma 75., 76. un 85. punktā, no Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar 34., 40. un 47. apsvērumu, būtībā izriet, ka tehniskās pārbaudes kritērijos jāņem vērā attiecīgās saimnieciskās darbības nodrošināto preču un pakalpojumu aprites cikls, ņemot vērā gan saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, gan šo preču un pakalpojumu ietekmi uz vidi. Tomēr šajā tiesību normā nav nedz prasīts noteikt tehniskās pārbaudes kritērijus, kas īpaši attiecas uz aprites ciklu, nedz arī Komisijai ir noteikts pienākums veikt aprites cikla analīzi visos gadījumos. Tiek prasīts, lai Komisija, pieņemot tehniskās pārbaudes kritērijus, ņemtu vērā aprites ciklu, ievērojot it īpaši esošos aprites cikla novērtējumus.

140 Vispirms prasītāja apgalvo, ka Komisija nav ņēmusi vērā preču aprites cikla ietekmi. Šis arguments ir līdzīgs tam, kas izvirzīts, lai pamatotu pirmā pamata ceturto daļu, un tātad ir jānoraida to pašu iemeslu dēļ, kas minēti šī sprieduma 77.–86. punktā.

141 Proti, kā konstatēts šī sprieduma 84. punktā, Komisija apstrīdētajā lēmumā ir apgalvojusi, ka vispārēja aprites cikla apsvērumu iekļaušana tehniskās pārbaudes kritērijos esot bijusi sarežģīta izmantojamu un salīdzināmu datu neesības dēļ. Tomēr no minētā lēmuma izriet arī, ka attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem saistībā ar organisko pamatķimikāliju ražošanu Komisija ir ņēmusi vērā tiešās siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas ražošanas procesā un it īpaši siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas rādītājus.

142 Turklāt, kā norādīts šī sprieduma 85. punktā, Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunktā, lasot kopsakarā ar 34., 40. un 47. apsvērumu, nav prasīts paredzēt tehniskās pārbaudes kritērijus, kas īpaši attiecas uz aprites ciklu, un Komisijai nav noteikts pienākums veikt aprites cikla analīzi visos gadījumos. Tiek prasīts, lai Komisija, pieņemot tehniskās pārbaudes kritērijus, ņemtu vērā aprites ciklu, ievērojot it īpaši esošos aprites cikla novērtējumus.

143 Taču šajā trešā pamata daļā, kā arī pirmā pamata ceturtajā daļā (skat. šī sprieduma 87. punktu) prasītāja tikai vispārīgi apgalvo, ka Komisija neesot pienācīgi izpildījusi pienākumu ņemt vērā aprites ciklu, tomēr tā nav norādījusi nevienu konkrētu faktoru, kas ļautu apšaubīt šī sprieduma 141. un 142. punktā minētā Komisijas sniegtā vērtējuma ticamību.

144 Turpinājumā prasītāja apgalvo, ka Komisija organisko pamatķimikāliju ražošanas klasificēšanu par pārejas darbību nav balstījusi uz pārliecinošiem zinātniskiem pierādījumiem.

145 Tomēr, kā apgalvo Komisija, šis arguments nav pamatots. Proti, prasītāja vienīgi apgalvo, ka organisko pamatķimikāliju ražošanas klasificēšana par pārejas darbību esot pretrunā pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem "ne tikai attiecībā uz aprites cikla ietekmi, bet arī vispārīgāk", tomēr neprecizējot ne zinātniskos pierādījumus, uz kuriem tā atsaucas, ne arī noteikumus, kas, iespējams, ir pārkāpti ar apstrīdēto lēmumu. Turklāt vienkārša atsauce, nesniedzot citus precizējumus, uz pieteikumā veikt iekšēju pārskatīšanu izklāstītajiem pierādījumiem nav pietiekama, lai novērstu šo apgalvojumu nepietiekamību.

146 Visbeidzot – prasītāja apgalvo, ka piesardzības princips prasa, lai organisko pamatķimikāliju ražošanas darbība netiktu iekļauta taksonomijā. Tomēr tā nepaskaidro, kādā veidā organisko pamatķimikāliju ražošanas klasificēšana par pārejas darbību būtu pretrunā šim principam.

147 Turklāt jānorāda, tāpat kā to dara Komisija, ka prasītāja nav iesniegusi nevienu argumentu, kas pierādītu, ka Komisija būtu pārsniegusi savas rīcības brīvības robežas, nolemjot klasificēt organisko pamatķimikāliju ražošanu kā pārejas darbību Taksonomijas regulas 10. panta 2. punkta izpratnē.

148 Tādējādi trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par trešā pamata otro daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem, lai piemērotu principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku

149 Prasītāja būtībā apgalvo, ka to iemeslu dēļ, kas jau izklāstīti trešā pamata pirmajā daļā, Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta a) apakšpunktā, neņemdama vērā organisko pamatķimikāliju aprites cikla ietekmi un līdz ar to nepiedāvājot kritērijus attiecībā uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku

150 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

151 Vispirms jākonstatē, ka šajā daļā prasītāja vienīgi atsaucas uz argumentiem, kurus tā ir izvirzījusi šī pamata pirmajā daļā. Šie argumenti ir jānoraida to pašu iemeslu dēļ, kas norādīti šī sprieduma 143., 145. un 146. punktā.

152 Šo secinājumu nemaina apstāklis, ka šī daļa, šķiet, attiecas uz Taksonomijas regulas 17. panta 1. punkta d) apakšpunkta pārkāpumu, savukārt trešā pamata pirmā daļa attiecas uz šīs regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunkta pārkāpumu. Proti, prasītāja neizvirza nevienu detalizētu argumentu, kas ļautu pierādīt, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, analizējot principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku mērķim" attiecībā uz organisko pamatķimikālijas ražošanas darbību.

153 Tātad trešā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par trešā pamata trešo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" ūdens un jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas un aizsardzības mērķim piemērošanai

154 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta b) apakšpunktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz prasību noteikt kritērijus principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" ūdeņu un jūras resursu ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai piemērošanai. Komisijas izstrādātajos tehniskās pārbaudes kritērijos esot ņemti vērā tikai tie ūdens objekti, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV 2000, L 327, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Ūdens pamatdirektīva"). Tomēr deleģētās regulas I pielikuma B papildinājumā neesot nevienas atsauces uz jūras vidi un uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (OV 2008, L 164, 19. lpp.; turpmāk tekstā – "Jūras stratēģijas pamatdirektīva"). Prasītāja piebilst, ka pieteikumā veikt iekšēju pārskatīšanu tā tomēr ir izklāstījusi zinātnisko pierādījumu kopumu, kas pierāda, ka organiskās pamatķimikālijas tiek izmantotas plastmasas ražošanā un ka tās rada ievērojamu risku jūras ekosistēmām, it īpaši piesārņošanas ar mikroplastmasu un nanoplastmasu dēļ.

155 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

156 Iesākumā jānorāda, ka Taksonomijas regulas 10. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzēts, ka Komisijas pieņemtajā deleģētajā aktā katram attiecīgajam vides mērķim ir jānosaka tehniskās pārbaudes kritēriji, lai noteiktu, vai attiecīgā saimnieciskā darbība rada būtisku kaitējumu vienam vai vairākiem no šiem mērķiem (skat. šī sprieduma 19. punktu).

157 Taksonomijas regulas 9. panta c) punktā kā vides mērķis paredzēta "ilgtspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība" (skat. šī sprieduma 14. punktu).

158 Taksonomijas regulas 17. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) un ii) punktā paredzēts, ka šīs regulas 3. panta b) punkta nolūkos, ņemot vērā saimnieciskās darbības radīto produktu un pakalpojumu aprites ciklu, tostarp atziņas, kas gūtas no esošiem aprites cikla izvērtējumiem, uzskata, ka minētā saimnieciskā darbība būtiski kaitē ilgtspējīgai ūdens un jūras resursu izmantošanai un aizsardzībai, ja tā kaitē labam ūdensobjektu stāvoklim vai labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, vai labam jūras ūdeņu vides stāvoklim (skat. šī sprieduma 13. un 22. punktu).

159 Turklāt saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvas 1. panta pirmo daļu tās mērķis ir nodrošināt iekšējo virszemes ūdeņu, pārejas ūdeņu, piekrastes ūdeņu un gruntsūdeņu aizsardzību.

160 Kā noteikts Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 1. panta 1. punktā, ar šo direktīvu izveido sistēmu, saskaņā ar kuru dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai vēlākais līdz 2020. gadam jūras vidē sasniegtu vai saglabātu labu vides stāvokli. Šajā direktīvā katrai dalībvalstij tostarp ir noteikts pienākums katram attiecīgajam jūras reģionam vai apakšreģionam izstrādāt jūras vides stratēģiju, kas piemērojama tās jūras ūdeņiem saskaņā ar tās 5. panta 1. punktu un 11. apsvērumu. Šajā nolūkā atbilstoši minētās direktīvas 9. panta 1. punktam dalībvalstis katrā attiecīgajā jūras vides reģionā definē laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopumu jūras ūdeņos, pamatojoties uz I pielikumā uzskaitītajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem. Turklāt saskaņā ar šīs pašas direktīvas 10. panta 1. punktu dalībvalstis attiecībā uz saviem jūras ūdeņiem katram jūras reģionam vai apakšreģionam izstrādā mērķu vides jomā un ar tiem saistīto rādītāju visaptverošu kopumu, lai koordinētu darbu laba vides stāvokļa sasniegšanai jūras vidē.

161 Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta b) apakšpunkta izriet, ka attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem Komisija uzskatīja, ka Taksonomijas regula darbojas saimnieciskās darbības līmenī un ka attiecībā uz organisko ķīmisko pamatvielu ražošanu deleģētās regulas I pielikuma B papildinājumā ir paredzēti pietiekami kritēriji, lai izpildītu principu, ka nedrīkst tikt nodarīts būtisks kaitējums ūdens un jūras resursu ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai. Šie kritēriji attiecās uz upju baseinu apsaimniekošanas plāniem saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvas 13. pantu un VII pielikumu. Šie apsaimniekošanas plāni attiecās arī uz piekrastes un pārejas ūdeņiem, t.i., ūdeņiem, kas atrodas vienas jūdzes attālumā – attiecībā uz lielāko daļu kvalitātes radītāju, kas nosaka labu ūdens stāvokli, un ūdeņiem, kas atrodas divpadsmit teritoriālo jūdžu attālumā – attiecībā uz ķīmisko stāvokli. Turklāt minētās pamatdirektīvas II un VIII pielikumā dalībvalstīm bija noteikts pienākums iekļaut plastmasu un mikroplastmasu ūdens piesārņotāju kategorijā "suspensijas materiāli". Komisija uzskata, ka attiecīgās darbības pakārtotā ietekme bija sarežģīta un saistīta ar daudzām saimnieciskām darbībām, ņemot vērā ļoti atšķirīgo organisko pamatķimikāliju izmantošanu. Kas attiecas uz mikroplastmasas un nanoplastmasas piesārņojuma iespējamo pakārtoto ietekmi, to labāk aptvertu specifiskākas pakārtotās darbības, tostarp atkritumu rašanās novēršanas un apsaimniekošanas darbības, kuras varētu iekļaut taksonomijā tās attīstības gaitā.

162 Attiecībā uz Jūras stratēģijas pamatdirektīvu Komisija apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta b) apakšpunktā uzskatīja, ka šajā pamatdirektīvā nav noteikta konkrētu piesārņotāju, tostarp organisko pamatķimikāliju, maksimālā koncentrācija. Dalībvalstis bija atbildīgas par maksimāli pieļaujamo koncentrāciju noteikšanu reģionālajā vai apakšreģionālajā sadarbībā, kā izriet no šīs pamatdirektīvas 9. panta un no I pielikuma 8. un 9. punktā paredzētajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem, kas kalpo laba vides stāvokļa definēšanai.

163 Prasītāja apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo tehniskās pārbaudes kritērijos, kas noteikti organisko pamatķimikāliju ražošanas darbībai, tā nav ņēmusi vērā jūras vidi un Jūras stratēģijas pamatdirektīvu, lai gan zinātniskie pierādījumi pierādot, ka šīs ķīmiskās vielas tiek izmantotas plastmasas ražošanā un ka tās rada ievērojamu risku jūras ekosistēmām mikroplastmasas un nanoplastmasas piesārņojuma dēļ.

164 Prasītājas argumentācija, šķiet, izriet no atsevišķu neprecizētu Taksonomijas regulas normu interpretācijas, saskaņā ar kuru, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus, lai piemērotu principu "nenodarīt būtisku kaitējumu", Komisijai jāņem vērā tā ietekme uz ūdens un jūras resursiem, ko rada ne tikai organisko pamatķimikāliju ražošana, bet arī saimnieciskās darbības, kas veiktas pēc tās un it īpaši plastmasas ražošana.

165 Šajā ziņā jānorāda, kā izriet no šī sprieduma 133. punkta, ka organisko pamatķimikāliju izstrādājumi pēc tam tiek izmantoti vairākās citās darbībās, tostarp plastmasas ražošanā. Tomēr apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta b) apakšpunktā aplūkotā saimnieciskā darbība bija nevis plastmasas, bet gan organisko pamatķimikāliju ražošana.

166 No Taksonomijas regulas normām neizriet, ka tehniskās pārbaudes kritērijos, kas noteikti, ņemot vērā principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" vides aizsardzības mērķiem un it īpaši ūdens un jūras resursu ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai, būtu jāņem vērā saimnieciskā darbība, kas notiek pēc darbības, uz kuru attiecas minētie kritēriji.

167 Taksonomijas regulas mērķis ir izveidot vienotu sistēmu tādu saimniecisko darbību klasifikācijai, kuras tiek uzskatītas par vides ziņā ilgtspējīgām (skat. šī sprieduma 12. punktu). Tātad šī klasifikācija vai taksonomija attiecas uz konkrētām saimnieciskām darbībām.

168 Turklāt saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) apakšpunktu tehniskās pārbaudes kritēriji ņem vērā aprites ciklu, tostarp atziņas, kas gūtas no esošiem aprites cikla izvērtējumiem, apsverot gan pašas saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, gan minētās saimnieciskās darbības radīto produktu un pakalpojumu ietekmi uz vidi, jo īpaši apsverot minēto produktu un pakalpojumu ražošanu, izmantošanu un aprites cikla beigas.

169 Turklāt no Taksonomijas regulas 10. panta 3. punkta b) apakšpunkta, 17. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 2. punkta un 19. panta 1. punkta g) apakšpunkta, lasot tos kopsakarā, izriet, ka Komisijai ir jānosaka tehniskās pārbaudes kritēriji, tostarp, lai noteiktu, vai saimnieciskā darbība rada būtisku kaitējumu mērķim ilgtspējīgi izmantot un aizsargāt ūdens un jūras resursus salīdzinājumā ar konkrētu saimniecisko darbību, kā arī ar šīs darbības radītajiem precēm vai pakalpojumiem.

170 Tāpēc tas, ka Komisija ir izvēlējusies tehniskās pārbaudes kritērijus, kas ļauj noteikt, vai darbību var uzskatīt par ilglaicīgu, katrā atsevišķā gadījumā attiecas uz konkrētu saimniecisko darbību un tātad tieši neattiecas uz precēm vai pakalpojumiem, kas izriet no citām attiecīgās saimnieciskās darbības pakārtotām darbībām.

171 Līdz ar to ir jānoraida prasītājas argumenti, ciktāl tie attiecas uz tehniskās pārbaudes kritēriju neesību attiecībā uz plastmasas ražošanas ietekmi uz vidi vai citām darbībām pēc organisko pamatķimikāliju ražošanas, kas ir vienīgā šajā pamatā aplūkotā darbība.

172 Tātad jānoraida arī prasītājas arguments, ka Komisijas izstrādātajos tehniskās pārbaudes kritērijos nav ņemta vērā Jūras stratēģijas pamatdirektīva. Prasītāja ir atsaukusies uz šo pamatdirektīvu, lai pamatotu savu argumentāciju, kas attiecas nevis uz ietekmi uz vidi, ko rada šī pamata ietvaros aplūkotā darbība, bet gan uz plastmasas un šīs darbības piegādātās mikroplastmasas un nanoplastmasas ražošanas pakārtoto darbību.

173 Tādējādi trešā pamata trešā daļa ir jānoraida.

Par trešā pamata ceturto daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" ūdens un jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas un aizsardzības mērķim piemērošanai

174 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta d) apakšpunktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, klasificējot organisko pamatķimikāliju ražošanas darbību kā pārejas darbību, jo tā paredzēta vienīgi lietošanas veidiem, kas ir būtiski sabiedrībai. Komisija esot atzinusi, ka vismaz četras vielas, kas ietilpst šo preču sarakstā, esot klasificētas kā vielas, kuras rada ļoti lielas bažas un būtisku kaitējumu videi, un ka tās rīcībā neesot bijuši pietiekami pierādījumi, kas ļautu uzzināt, kādi ir to būtiskie izmantošanas veidi sabiedrībai. Pretēji Komisijas apgalvojumam šo vielu izmantošanas radīto kaitējumu nevar kompensēt ar mazāk oglekļietilpīgu ražošanas procesu.

175 Turklāt prasītāja apgalvo, ka Komisija kļūdaini ir balstījusies uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV 2008, L 353, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "*CLP* regula") un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV 2006, L 396, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "*REACH* regula"). Šīm tiesību normām neesot nozīmes, jo tajās esot definēti nosacījumi šo vielu likumīgai izmantošanai, bet neesot noteikti kritēriji, kas ļautu darbību klasificēt kā ekoloģiski ilgtspējīgu.

176 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

177 Vispirms no Taksonomijas regulas 9. panta e) punkta, 10. panta 3. punkta b) apakšpunkta un 17. panta 1. punkta e) apakšpunkta kopīgas interpretācijas izriet, ka Komisijas pieņemtajā deleģētajā aktā ir jānosaka tehniskās pārbaudes kritēriji, lai noteiktu, vai attiecīgā saimnieciskā darbība rada būtisku kaitējumu piesārņojuma novēršanas un kontroles mērķim.

178 No apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta d) apakšpunkta izriet, ka vispirms Komisija uzskatīja, ka prasītājas kritika izriet no nereālas taksonomijas interpretācijas attiecībā uz Komisijas pienākumu nodrošināt organisko pamatķimikāliju pakārtotās izmantošanas vienkāršu

pārbaudi. Saskaņā ar minēto lēmumu runa bija par ķimikālijām ar lielu ražošanas apjomu, kas bija pamatķimikālijas, proti, tādas, kas nepieciešamas daudzu citu sabiedrībā izmantoto ķīmisko vielu ražošanai.

179 Turklāt Komisija minēja, ka organiskās pamatķimikālijas ietver bīstamas vielas, proti, vielas, kas ir harmonizētas saskaņā ar *CLP* regulu, vielas, kuras varētu tikt apzinātas kā vielas, kas rada ļoti lielas bažas saskaņā ar *REACH* regulu, un vielas, uz kuru izmantošanu var attiekties pēdējās minētās regulas XVII pielikumā paredzētie ražošanas, laišanas tirgū un lietošanas ierobežojumi (turpmāk tekstā kopā – "bīstamās vielas"). Tomēr Komisija precizēja, ka deleģētās regulas I pielikuma 3.14. punktā minētajai organisko pamatķimikāliju ražošanai ir jāatbilst šī pielikuma C papildinājuma nosacījumiem, no kuriem izriet, ka minētās ražošanas dēļ nevar tikt ražotas, laistas tirgū vai izmantotas tādas bīstamās vielas kā iepriekš minētās, ja vien nav pierādīts, ka to izmantošana ir būtiska sabiedrībai. Jēdziens "sabiedrībai būtiska izmantošana" izrietēja no 2020. gada 14. oktobra Komisijas paziņojuma Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ilgtspēju sekmējoša ķimikāliju stratēģija" (COM(2020) 667 final) (turpmāk tekstā – "Komisijas paziņojums par ilgtspēju sekmējošu ķimikāliju stratēģiju").

180 Tādējādi no apstrīdētā lēmuma, lasot to kopsakarā ar deleģēto regulu, izriet, ka organisko pamatķimikāliju ražošanas darbība Taksonomijas regulas izpratnē tiek klasificēta kā pārejas darbība tikai tad, ja tā notiek mazāk oglekļietilpīgā procesā, proti, ja siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada tās ražošanas process, ir mazākas par minētās regulas I pielikuma 3.14. punktā noteiktajām robežvērtībām.

181 Turklāt, kā minēts apstrīdētajā lēmumā, deleģētās regulas I pielikuma C papildinājumā ir paredzēts, ka klasifikācija par pagaidu darbību neattiecas uz organisko pamatķimikāliju ražošanu, jo runa ir par tādu vielu (vai to saturošu maisījumu) ražošanu, kas atbilst *REACH* regulas 57. pantā un 59. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, proti, it īpaši vielām (vai maisījumiem, kas tās satur), kuras var klasificēt saskaņā ar *CLP* regulu attiecībā uz noteiktiem apdraudējumiem un dažām bīstamības kategorijām, "ja vien nav pierādīts, ka to izmantošana ir būtiska sabiedrībai".

182 No iepriekš minētā izriet, ka nevar piekrist prasītājai, kad tā pārmet Komisijai, ka tā nav sniegusi pietiekamus pierādījumus par bīstamo vielu pakārtoto lietošanu un to izmantošanu, kas ir būtiska sabiedrībai.

183 Proti, pirmkārt, prasītājas argumentācijā nav ņemts vērā Komisijas paziņojums par ilgtspējības stratēģiju ķīmisko vielu jomā, kas minēts apstrīdētajā lēmumā (skat. šī sprieduma 179. punktu). Taču, kā Komisija norādīja tiesas sēdē un ko prasītāja šajā ziņā neapstrīd, no šī paziņojuma izriet, ka bīstamās vielas, kuru izmantošana ir būtiska, ir tās, kas ir svarīgas cilvēku drošībai un veselībai vai kas ir kritiski svarīgas sabiedrības funkcionēšanai.

184 Komisijas paziņojumā par ilgtspēju sekmējošu ķimikāliju stratēģiju ir atsauce uz Vīnes Konvenciju par ozona slāņa aizsardzību un Monreālas Protokolu par ozona slāni noārdošām vielām, par kuru līgumslēdzēju pusi Savienība kļuva ar Padomes Lēmumu 88/540/EEK (1988. gada 14. oktobris) par Vīnes Konvenciju ozona slāņa aizsardzībai un Monreālas Protokolu par vielām, kas noārda ozona slāni (OV 1988, L 297, 8. lpp.). Pienākumi, kas izriet no minētās konvencijas un protokola, pašlaik Savienības tiesību sistēmā tiek īstenoti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1005/2009 (2009. gada 16. septembris) par ozona slāni noārdošām vielām (OV 2009, L 286, 1. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (ES) 2017/605 (2017. gada

29. marts), ar ko groza Regulas Nr. 1005/2009 (OV 2017, L 84, 3. lpp.) VI pielikumu. Regulā Nr. 1005/2009 ir ietverti vairāki noteikumi, kas tostarp attiecas uz tās I pielikumā uzskaitīto "kontrolēto vielu" "būtiskiem laboratoriskiem un analītiskiem lietojumiem".

185 Šādos apstākļos nav pierādīts, ka Komisijas rīcībā nebija informācijas par bīstamām vielām, kuru izmantošana ir būtiska sabiedrībai.

186 Otrkārt, prasītāja kļūdaini apgalvo, ka *REACH* un *CLP* regulām, uz kurām ir atsauce apstrīdētajā lēmumā, šajā ziņā nav nozīmes.

187 Jāatgādina, ka *REACH* regula, kas nodrošina tiesisko regulējumu ķīmisko vielu ražošanai, laišanai tirgū vai lietošanai, "balstās uz principu, ka ražotāji, importētāji un pakārtotie lietotāji nodrošina tādu vielu ražošanu, laišanu tirgū vai lietošanu, kuras kaitīgi neietekmē cilvēku veselību vai apkārtējo vidi" (1. panta 3. punkts). Turklāt šī regula nosaka vielu ražotāju, importētāju un pakārtoto lietotāju pienākumus un saistības (skat. 16. apsvērumu) attiecībā uz vielu reģistrāciju (II sadaļa), datu apmaiņu (III sadaļa) un pienākumu sniegt informāciju piegādes ķēdē (IV sadaļa).

188 Bez tam *CLP* regulā, kurā ir noteiktas saskaņotas prasības ķīmisko vielu un bīstamu maisījumu klasificēšanai, iepakošanai un marķēšanai, ražotājiem, importētājiem un pakārtotiem lietotājiem ir noteikti pienākumi, tostarp klasificēšana, marķēšana un iepakošana (4. pants), par vielām pieejamās informācijas identificēšana un pārbaude (5. un 6. pants), šīs informācijas novērtēšana un attiecīgā gadījumā vielu pašklasifikācija, piemērojot klasificēšanas kritērijus katrai bīstamības klasei (5., 9. un 13. pants), kā arī harmonizētās klasificēšanas un marķēšanas priekšlikumu iesniegšana (37. panta 1. un 2. punkts).

189 Tādējādi no juridiskajām prasībām ķīmiskās drošības jomā, kas it īpaši paredzētas *REACH* un *CLP* regulās, izriet, ka organisko pamatķimikāliju pakārtotā izmantošana tiek reglamentēta un ka šo izstrādājumu ražotājiem, kā arī citiem piegādes ķēdes dalībniekiem ir virkne pienākumu, it īpaši reģistrācijas, informācijas un datu apmaiņas jomā.

190 Prasītāja nekādi nepaskaidro, kāpēc regulējums, kas atgādināts šī sprieduma 184. un 187.–189. punktā, kā arī no tā izrietošie pienākumi nav pietiekami, lai sniegtu pierādījumus par bīstamo vielu pakārtoto izmantošanu.

191 Turklāt jānoraida prasītājas apgalvojums, ka bīstamo vielu izmantošanas radītais kaitējums nevar tikt kompensēts ar to, ka šīs vielas varētu tikt ražotas mazāk oglekļietilpīgā procesā. Ar šo apgalvojumu, kas turklāt ir neskaidrs, nevar pierādīt, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

192 No iepriekš minētā izriet, ka nav pierādīts, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.2.2. punkta d) apakšpunktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" piesārņojuma novēršanas un kontroles mērķim piemērošanai saistībā ar organisko pamatķimikāliju ražošanu.

193 Ņemot vērā iepriekš minēto, trešā pamata ceturtā daļa un līdz ar to minētais pamats ir jānoraida.

Par ceturto pamatu – acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar pirmējās plastmasas ražošanu

194 Šis pamats ir iedalīts trīs daļās saistībā ar acīmredzamām kļūdām vērtējumā, proti:

– pirmā daļa attiecas uz kvantitatīvas robežvērtības neesību;

– otrā daļa attiecas uz mērķi pāriet uz aprites ekonomiku; un

– trešā daļa attiecas uz mērķi ilgtspējīgi izmantot un aizsargāt ūdens un jūras resursus.

195 Vispirms jānorāda, ka no apstrīdētā lēmuma, lasot to kopsakarā ar deleģētās regulas I pielikuma 3.17. punktu, izriet, ka šajā regulā paredzētā pirmējās plastmasas ražošanas darbība ietver "sveķu, plastmasas materiālu un nevulkanizējamu termoplastisko elastomēru ražošanu, sveķu sajaukšana un maisīšanu pēc individuāla pasūtījuma, kā arī standarta sintētisko sveķu ražošanu".

196 Turpinot – no deleģētās regulas I pielikuma 3.17. punkta izriet, ka saimnieciskā darbība, uz kuru attiecas šis punkts, ir pārejas darbība, kas minēta Taksonomijas regulas 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst minētajā punktā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem, proti, kritērijiem, kas attiecas uz būtisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā, no vienas puses, un uz principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" piemērošanu, no otras puses.

197 Visbeidzot – no deleģētās regulas I pielikuma 3.17. punkta izriet, ka papildu tajā paredzētajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem pirmējās plastmasas ražošanas darbībai ir jāatbilst minētās regulas I pielikuma A–D papildinājumā noteiktajiem kritērijiem.

Par ceturtā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar kvantitatīvās robežvērtības neesību

198 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.3. punktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ņemot vērā, ka tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas attiecas uz pirmējās plastmasas ražošanu, nav nekādas kvantitatīvās robežvērtības attiecībā uz atjaunojamo izejvielu īpatsvaru, kas ir nepieciešams, lai šo ražošanu varētu klasificēt kā darbību, kura būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu. Tas radītu "zaļmaldināšanas" risku, jo izstrādājumu varētu kvalificēt kā biobāzētu plastmasu, lai gan tajā esot ietverta tikai neliela daļa "bioloģiskas izcelsmes" plastmasas. Piemēram, prasītāja norāda, ka būtu bijis iespējams precizēt atjaunīgās plastmasas procentuālo daļu, kas nepieciešama, lai darbību klasificētu kā ilgtspējīgu. Turklāt Komisija minētajā lēmumā esot atzinusi, ka tehniskās pārbaudes kritēriji neesot balstīti uz pētījumiem vai ekspertīzēm, aprobežojoties ar norādi uz iespēju nākotnē pārskatīt šos kritērijus. Taču ne šajā lēmumā minētie vēlākie tiesiskā regulējuma grozījumi, ne Komisijas 2022. gada 30. novembra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai (COM(2022) 682 final) (turpmāk tekstā – "Komisijas paziņojums par plastmasu") nevar novērst šos trūkumus, nosakot tehniskās pārbaudes kritērijus.

199 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

200 Pirmām kārtām, prasītāja pārmet Komisijai, ka tā nav paredzējusi kvantitatīvās robežvērtības attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanā izmantoto atjaunīgo izejvielu daudzumu. Tas radītu "zaļmaldināšanas" risku, ļaujot plastmasu ar ļoti mazu biodegvielas īpatsvaru kvalificēt kā biobāzētu plastmasu.

201 Šajā ziņā no apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.3. punkta, lasot to kopsakarā ar deleģētās regulas 3.17. punkta a)–c) apakšpunktu, izriet, ka plastmasas izejmateriālu ražošanu var uzskatīt par tādu, kas sniedz būtisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā, ja tā atbilst vienam no šādiem trim tehniskajiem pārbaudes kritērijiem: pirmkārt, "plastmasas izejmateriāls ir pilnībā ražots, mehāniski pārstrādājot plastmasas atkritumus"; otrkārt, "ja mehāniskā pārstrāde nav tehniski iespējama vai ekonomiski dzīvotspējīga, plastmasas izejmateriāls ir pilnībā ražots, ķīmiski pārstrādājot plastmasas atkritumus"; un, treškārt, tas ir "pilnībā vai daļēji iegūts no izejvielām". Turklāt saskaņā ar otro un trešo kritēriju tiek noteiktas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju robežvērtības un šīs emisijas jāaprēķina, pamatojoties uz ieteikumu un ISO standartiem, kurus identificē un pārbauda neatkarīga trešā persona.

202 No tā izriet, ka attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanu Komisija ir noteikusi, pirmkārt, kvalitatīvu kritēriju, kas liek izmantot atjaunojamas izejvielas nenoteiktā daudzumā, un, otrkārt, kvantitatīvu kritēriju, kas liek siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām nepārsniegt noteiktās robežvērtības.

203 Turklāt apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.3. punktā Komisija būtībā apgalvo, ka tādi faktori kā pietiekamu datu neesība, lai novērtētu iespējamo ietekmi uz dažādu izejvielu plastmasas aprites ciklu, kvantitatīvo robežvērtību, kas saistītas ar atjaunojamo izejvielu īpatsvaru un absolūtu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju robežvērtību visā plastmasas aprites ciklā, noteikšanu ir padarījuši sarežģītu vai pat neiespējamu.

204 Prasītājas argumentācija nevar likt apšaubīt Komisijas izvēles attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas noteikti attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanai noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem, ticamību šī sprieduma 32. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.

205 Protams, prasītāja apgalvo, ka Komisijai esot bijis jānosaka kvantitatīvs kritērijs, ar kuru tiktu noteikts minimālais atjaunojamo izejvielu īpatsvars pirmējās plastmasas ražošanai. Tomēr kvantitatīvu kritēriju vai robežvērtību iekļaušana tehniskās pārbaudes kritērijos nav obligāta visos gadījumos.

206 Proti, taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts, ka šie kritēriji "ir kvantitatīvi un pēc iespējas satur robežvērtības, bet citādi ir kvalitatīvi" (skat. šī sprieduma 23. punktu). Turklāt minētās regulas 19. panta 1. punkta k) apakšpunktā paredzēts, ka tehniskās pārbaudes kritēriji "ir viegli izmantojami un ir noteikti tā, lai atvieglotu to izpildes pārbaudi".

207 Tādējādi Komisijas izvēle noteikt kvalitatīvu kritēriju, nenosakot kvantitatīvu robežvērtību attiecībā uz atjaunojamo izejvielu izmantošanu, pati par sevi nav pretrunā Taksonomijas regulas 19. pantam. Turklāt ar prasītājas izvirzīto vispārējo pieņēmumu, saskaņā ar kuru tikai kvalitatīva kritērija esība radītu "zaļmaldināšanas" risku, nepietiek, lai apšaubītu šī vērtējuma ticamību, ne arī Komisijas norādītos iemeslus, kas balstīti uz to, ka nav pietiekamu pierādījumu, kas ļautu noteikt šādu robežvērtību un to noteikt tādā veidā, ka to būtu viegli izmantot un pārbaudīt saskaņā ar minētās regulas 19. panta 1. punkta k) apakšpunktu.

208 Otrām kārtām, prasītāja apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir atzinusi, ka tehniskās pārbaudes kritēriji nav balstīti uz pētījumiem vai ekspertīzēm. Turklāt ne vēlākie tiesiskā regulējuma grozījumi, ne Komisijas paziņojums par plastmasu, kas minēti minētajā lēmumā, nevar novērst šos trūkumus.

209 Vispirms jānorāda, ka šī argumentācija nekādi nav pamatota un, šķiet, ir balstīta uz kļūdainu apstrīdētā lēmuma izpratni. Katrā ziņā to neapstiprina lietas materiāli.

210 Jākonstatē, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā neatzīst, ka tehniskās pārbaudes kritēriji nav pamatoti ar zinātniskiem pierādījumiem. Savukārt minētā lēmuma II pielikuma 3.3. punktā ir atsauce uz šī paša pielikuma 2.1. punkta a) apakšpunkta i) punktu un tātad uz deleģētās regulas projektam pievienoto ietekmes novērtējumu (skat. šī sprieduma 5. punktu) un tajā minētos pētījumus. Turklāt šajā lēmumā, kā arī deleģētās regulas apsvērumos ir minēti vairāki pētījumi un ekspertu atzinumi.

211 Prasītāja nenorāda nevienu acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz apstrīdētajā lēmumā minētajiem pētījumiem vai atzinumiem un pat nenorāda, ka Komisija būtu ignorējusi kādu no pētījumiem, kuriem ir nozīme, lai noteiktu tehniskās pārbaudes kritērijus attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanas darbību.

212 No tā izriet, ka prasītājas arguments par zinātnisku pierādījumu neesību nav pierādīts.

213 Līdz ar to jānoraida arī prasītājas arguments par to, ka neesot pietiekami ņemti vērā vēlākie tiesiskā regulējuma un Komisijas paziņojuma par plastmasu grozījumi, ciktāl šis arguments ir balstīts uz iespējamu zinātnisku pierādījumu neesību.

214 Turklāt prasītāja nepaskaidro, kā apstrīdētajā lēmumā ietvertā norāde uz Komisijas paziņojuma par plastmasu projektu varētu izraisīt šī lēmuma prettiesiskumu.

215 Turklāt attiecībā uz apstrīdētajā lēmumā ietverto norādi par tehniskās pārbaudes kritēriju pārskatīšanu nākotnē jāatgādina, ka saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 5. punkta pirmo un pēdējo daļu pagaidu darbībām noteiktie tehniskās pārbaudes kritēriji jāpārskata vismaz reizi trijos gados, ņemot vērā zinātnes un tehnoloģiju attīstību.

216 Tā kā pirmējās plastmasas ražošana ir klasificēta kā pārejas darbība (skat. šī sprieduma 26., 195. un 196. punktu), Komisijai nevar pārmest, ka tā apstrīdētajā lēmumā ir atgādinājusi savu pienākumu periodiski pārskatīt tehniskās pārbaudes kritērijus. Šī pienākuma pamatā ir darbības klasifikācijas kā vides ziņā ilgtspējīgas pārejas vai provizoriskais raksturs, jo tā ir darbība, kurai nav tehnoloģiski un ekonomiski īstenojamas mazoglekļa alternatīvas saskaņā ar Taksonomijas regulas 10. panta 2. punktu.

217 Tādējādi ceturtā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par ceturtā pamata otro daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz mērķi pāriet uz aprites ekonomiku

218 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.3.1. punktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo deleģētajā regulā nav ietverti kritēriji attiecībā uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku pirmējās plastmasas ražošanas jomā No vienas puses, Komisija neesot ievērojusi ekspertu grupas ilgtspējīga finansējuma jautājumos ieteikumu uzskatīt pirmējās plastmasas ražošanu par pārejas darbību tikai tad, ja tā atbilstu papildu kritērijiem, saskaņā ar kuriem vismaz 90 % plastmasas netiktu izmantoti vienreizlietojamās patēriņa precēs vai tiktu iegūti no pārstrādātas plastmasas. Ja nebūtu iespējams ievērot šo ieteikumu, Komisijai šo darbību nebūtu bijis jāklasificē kā pārejas darbību, vēl jo vairāk tāpēc, ka minētā lēmuma pieņemšanas dienā tā strādāja pie pētījumiem šajā jomā. Bioloģiskas

izcelsmes plastmasa tiktu izmantota galvenokārt vienreizējai lietošanai, un tās ražošana veicinātu plastmasas ražošanas pieaugumu. Tādējādi, ja nebūtu prasību, kas saistītas ar pāreju uz aprites ekonomiku, plastmasas ražošana būtiski neveicinātu klimata pārmaiņu mazināšanu. No otras puses, Komisija neesot ņēmusi vērā ne tehnoloģijas, kurām ir būtiska nozīme, nosakot pārstrādes līmeni, piemēram, identifikatorus vai atrašanās vietu un uzraudzību, ne arī alternatīvus risinājumus, kurus būtu bijis iespējams pieņemt, pamatojoties uz zinātniskiem pierādījumiem, it īpaši tiem, kurus prasītāja ir norādījusi kā piemērus.

219 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

220 Iesākumā jāatgādina, ka no Taksonomijas regulas 9. panta d) punkta, 10. panta 3. punkta b) apakšpunkta un 17. panta 1. punkta d) apakšpunkta kopīgas interpretācijas izriet, ka Komisijas pieņemtajā deleģētajā aktā ir jānosaka tehniskās pārbaudes kritēriji, lai noteiktu, vai attiecīgā saimnieciskā darbība rada būtisku kaitējumu pārejai uz aprites ekonomiku kontroles mērķim.

221 Šajā lietā apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.3.1. punktā Komisija vispirms uzskatīja, ka bioplastmasas pakārtotā ietekme ir ļoti sarežģīta, daudzveidīga un saistīta ar daudzām saimnieciskām darbībām, jo šī plastmasa tiek izmantota vairākkārt. Izstrādājot tehniskās pārbaudes kritērijus, kas piemērojami pirmējās plastmasas ražošanai, Komisija cik vien iespējams atbilstoši Taksonomijas noteikumu 19. panta 1. punkta g) apakšpunktam ir ņēmusi vērā pašas darbības ietekmi uz vidi un šīs darbības radīto preču un pakalpojumu ietekmi uz vidi visā to aprites ciklā.

222 Pēc tam Komisija uzskatīja, ka aprites cikla elementu vispārēja iekļaušana tehniskās pārbaudes kritērijos ir sarežģīta izmantojamu un salīdzināmu datu neesības un bioplastmasas lietojumu daudzveidības dēļ. Tā uzskata, ka šie faktori bija minēti deleģētās regulas projektam pievienotajā ietekmes novērtējumā. Tāpēc, ņemot vērā, ka jaunākie zinātniskie pierādījumi nebija pietiekami iedarbīgi, lai tos izmantotu saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta k) apakšpunktu, Komisija nolēma neiekļaut kritēriju par principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku pirmējās plastmasas ražošanas jomā.

223 Visbeidzot Komisija pauda, ka tā izskatīs attiecīgos papildu zinātniskos pierādījumus un ņems tos vērā, pārskatot deleģēto aktu saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 5. punktu. Komisija norādīja, ka tā jau strādā saistībā ar politiku šajā jomā, tostarp ar paziņojuma par plastmasu projektu, kurā sniegti norādījumi, kā ražot, izmantot un apstrādāt biobāzētu plastmasu.

224 Attiecībā uz prasītājas argumentu par to, ka Komisija nav ievērojusi ekspertu grupas ilgtspējīga finansējuma jautājumos ieteikumu, jānorāda – turklāt prasītāja to neapstrīd –, ka šīs grupas ieteikumi Komisijai nav saistoši. Turklāt prasītāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas pierādītu, ka Komisijas norādītie iemesli, lai pamatotu savu izvēli neievērot šādu ieteikumu, būtu saistīti ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

225 Saskaņā ar Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta g) un k) apakšpunktu tehniskās pārbaudes kritērijos jāņem vērā attiecīgās darbības aprites cikls, bet tiem jābūt arī viegli izmantojamiem un pārbaudāmiem. Komisija apstrīdētajā lēmumā uzskatīja, ka aprites cikla faktoru vispārēja integrācija kritērijos ir sarežģīta izmantojamu un salīdzināmu datu trūkuma un biobāzētas plastmasas lietojumu daudzveidības dēļ.

226 Jānorāda, ka Vispārējā tiesa nevar aizstāt Komisiju tās vērtējumā par zinātnisko un sarežģīto pierādījumu iedarbīgumu vai pietiekamību, lai noteiktu, vai bija iespējams noteikt šādu tehniskās pārbaudes kritēriju un vai minēto kritēriju būtu viegli izmantot un pārbaudīt.

227 Turklāt prasītājas argumentācija par citu atbilstošu pierādījumu vai alternatīvu esību nepierāda acīmredzamu Komisijas kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka aprites cikla elementu vispārēja integrācija kritērijos bija sarežģīta izmantojamu un salīdzināmu datu neesības un biobāzētas plastmasas lietojumu daudzveidības dēļ. It īpaši šo kļūdu nevarēja pierādīt prasītāja minētais apstāklis, ka atsevišķas tehnoloģijas ļāva identificēt un izsekot preces, ņemot vērā šī apgalvojuma vispārīgo raksturu.

228 Tāpat daži prasītājas norādītie pierādījumi, kas minēti turpmāk, šajā lietā nav nedz detalizēti, nedz pierādīti un tātad nav pietiekami, lai apšaubītu Komisijas vērtējumu, saskaņā ar kuru pirmējās plastmasas ražošana bija jāklasificē kā pārejas darbība, kas būtiski veicina klimata pārmaiņu mazināšanu.

229 Vispirms, apgalvojums, ka no polipienskābes iegūtā bioloģiskās izcelsmes plastmasa netiek pārstrādāta, nevar ietekmēt visus pirmējās plastmasas materiālus, un prasītāja to min tikai kā piemēru.

230 Turpinot – pat pieņemot, ka bioloģiskas izcelsmes plastmasas materiālu īpatsvars iepakojumos var būt būtisks un pietiekams faktors, lai pierādītu acīmredzamu kļūdu vērtējumā, tomēr šajā lietā šī procentuālā daļa nav konstatēta un pretēji prasītājas apgalvojumiem Komisija norāda, ka tikai aptuveni puse no pirmējās plastmasas materiālu ražošanas apjoma tiek izmantota iepakojumam.

231 Visbeidzot – attiecībā uz zemes daudzumu, kas, pēc prasītājas domām, ir nepieciešams, lai aizstātu naftas ķīmijas plastmasu ar bioloģiskas izcelsmes plastmasu, prasītāja neizvirza nekādu argumentāciju, kas ļautu konstatēt saikni starp šo argumentu un attiecīgajiem jautājumiem.

232 Tādējādi ceturtā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par ceturtā pamata trešo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz mērķi ilgtspējīgi izmantot un aizsargāt ūdens un jūras resursus

233 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma II pielikuma 3.3.2. punktā Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā trešā pamata trešajā daļā norādīto iemeslu dēļ attiecībā uz pirmējās plastmasas ražošanu.

234 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

235 Vispirms jākonstatē, ka prasītāja atsaucas vienīgi uz argumentiem, kurus tā ir izvirzījusi trešā pamata trešajā daļā un kuri šajā ziņā ir tikuši noraidīti (skat. šī sprieduma 156.–173. punktu).

236 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ceturtā pamata trešā daļa un līdz ar to minētais pamats, kā arī prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

237 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums nav labvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzināt Komisijai radušos tiesāšanās izdevumus atbilstoši tās izvirzītajiem prasījumiem.

238 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam dalībvalstis, kas iestājas lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Tādējādi Francijas Republika, kas iestājusies lietā Komisijas prasījumu atbalstam, savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *ClientEarth AISBL* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

3) Francijas Republika savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Costeira Kancheva Öberg

Zilgalvis Tichy-Fisslberger

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 10. septembrī.

Paraksti

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture 2

Lietas dalībnieku prasījumi 3

Juridiskais pamatojums 3

Ievada apsvērumi par Taksonomijas regulu un deleģēto regulu 3

Ievada apsvērumi par pieteikumu veikt iekšēju pārskatīšanu un par Vispārējās tiesas kontroles apjomu 7

Par pirmo pamatu – tiesību kļūdām saistībā ar Taksonomijas regulas 19. pantā noteiktajām prasībām attiecībā uz tehniskās pārbaudes kritērijiem 8

Par pirmā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz Taksonomijas regulas 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā minēto jēdzienu "pārliecinoši zinātniskie pierādījumi" un uz piesardzības principa piemērošanu 9

Par pirmā pamata otro daļu, kas attiecas uz Taksonomijas regulas 19. panta 1. punktā paredzēto tehniskās pārbaudes kritēriju prasību līdzsvarošanu 10

Par pirmā pamata trešo daļu, kas attiecas uz kļūdainu pieņēmumu, ka spēkā esošie Savienības tiesību akti atbilst taksonomijas prasībām 12

Par pirmā pamata ceturto daļu, kas attiecas uz pienākumu ņemt vērā organisko pamatķimikāliju un pirmējās plastmasas ražošanas aprites ciklu 14

Par otro pamatu – acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar bioenerģētikas darbībām 16

Par otrā pamata pirmo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar būtisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā 16

Par otrā pamata otro daļu – principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku kļūdainu piemērošanu attiecībā uz meža biomasas kaskādes izmantošanas principu 19

Par trešo pamatu – acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar organisko pamatķimikāliju ražošanu 21

Par trešā pamata pirmo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz organisko pamatķimikāliju ražošanas klasificēšanu par pārejas posma darbību 22

Par trešā pamata otro daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem, lai piemērotu principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķim pāriet uz aprites ekonomiku . . . 24

Par trešā pamata trešo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" ūdens un jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas un aizsardzības mērķim" piemērošanai 24

Par trešā pamata ceturto daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz kritērijiem principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" ūdens un jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas un aizsardzības mērķim piemērošanai 27

Par ceturto pamatu – acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar pirmējās plastmasas ražošanu 30

Par ceturtā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar kvantitatīvās robežvērtības neesību 30

Par ceturtā pamata otro daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz mērķi pāriet uz aprites ekonomiku 32

Par ceturtā pamata trešo daļu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz mērķi ilgtspējīgi izmantot un aizsargāt ūdens un jūras resursus 34

Par tiesāšanās izdevumiem 35